

همانا آنان که به خدا ایمان آوردند و
نیکوکار شدند، خدای رحمان آنها را
محبوب می‌گرداند.

آیه‌ی ۹۶ از سوره‌ی مریم،
ترجمه‌ی الهی قمشه ای

دوستان عزیز شما می‌توانید برای ارتباط با ما و یا دادن آگهی از پل ارتباطی Email: abtabjournal@gmail.com استفاده کنید و یا با شماره تلفن‌های ۰۹۳۸۱۹۶۰۴۹۲ و ۰۹۳۶۷۲۲۰۳۲۰ تماس حاصل فرمائید. همچنین، شما می‌توانید مقالات خود را به Email: abtabarticle@gmail.com ارسال کنید. هر یک از شما دوستان عزیز در ایران و حتی دور از مرزهای سرزمین مادری، می‌توانید خبرنگار افتخاری ما باشید. مطالب شما در صورت تأیید صحت آنان توسط کارشناسان آبتاب به نام خودتان چاپ خواهند شد. لطفا نظرات، پیشنهادات و راهکارهای سازنده خود را از ما دریغ نفرمائید. ماهنامه آبتاب هر ماه به بهترین پیشنهادها، راهکارهای سازنده و مقالات هدیه‌ای به رسم یادبود اهداء خواهد کرد. از اینکه همراه و یاور ما در راه اعتلای فرهنگ کشور عزیزمان ایران هستید، صمیمانه سپاسگزاریم. استفاده از مطالب با ذکر منبع بلامانع است.

نشریه آبتاب

دوره انتشار: ماهنامه

موضوع: فرهنگی-اجتماعی

زبان: فارسی

شروع انتشار: ۳۰ آذر ماه ۱۳۹۴

صاحب امتیاز: مدیر مسئول و سردبیر: فاطمه مهسا کارآموزیان

رئیس شورای سیاست‌گذاری: مرتضی رجائی خراسانی

مشاور حقوقی: سید جمال موسوی

مدیر اجرایی: آذر سعیدلونیا

مدیر فنی: شارا سرکیسیان

محل انتشار: تهران

توزیع: سراسری

آدرس: تهران، شهرک غرب، خیابان گل افشان.

آدرس وب سایت: <http://abtabjournal.ir>

ضریب کیفی نشریه فرهنگی اجتماعی آبتاب بر اساس جلسه مورخ ۹۵/۱۰/۳

معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی برابر با ۷۳ اعلام شده است.

سخن سردبیر

فاطمه مهساکار آموزیان

جرم و جنایت و آسیب‌های مرتبط با آن از مسائل مهم در جامعه هستند. اغلب مفهوم جرم در قالب یک ساختار قانونی در نظام قضائی تعریف می‌شود و همچنین از سوی دیگر دارای مفهوم اجتماعی نیز می‌باشد. آنچه که به عنوان جرم قلمداد می‌شود با توجه به زمان و مکان و همین‌طور تصمیم‌گیری‌های سیاسی متغیر است و دربرگیرنده طیف وسیعی از فعالیت‌های انسانی، حوادث، و عواملی که ممکن است موجب ایجاد درد و رنج برای انسان و یا آسیب‌های زیست محیطی می‌باشد، است. متأسفانه، در این میان کودکان و نوجوانان، سالمندان، بیماران روانی، و افراد معلول فوق‌العاده صدمه می‌بینند. این گروه‌ها با توجه به ضعف جسمانی‌شان بیشتر مستعد ابتلا به قربانی بودن هستند.

باید توجه داشته باشیم که آسیب‌های اجتماعی همیشه به صورت جرائم جنسی و قتل در جوامع نمود پیدا نمی‌کنند، بلکه برخی از آسیب‌ها کمتر قابل مشاهده هستند؛ اما ممکن است تأثیر مخربی بر رفاه مردم داشته باشند. از این موارد می‌توان به فقدان امنیت و بهداشت در محل کار و حتی آلودگی مناطق مورد سکونت و هوا اشاره کرد. برای درک کامل مفهوم آسیب‌های اجتماعی نیاز است تا تصویری جامع‌تر و گسترده‌تر از علل درد و رنج انسانها و آسیب‌های جهانی زیست محیطی حتی در قالب‌های سنتی داشته باشیم که شامل در نظر گرفتن نه تنها عملکرد افراد بطور انفرادی، بلکه عملکرد رژیم‌های سیاسی و نهاد‌های اجتماعی در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی است.

باید اعتراف کرد که تعریف آسیب‌های اجتماعی با وجود افتراق‌هایی که بین نظرات جامعه‌شناسان و جرم‌شناسان وجود دارد، بسیار سخت است. گاه این اختلافات تا جایی پیش می‌رود که در موضع آسیب‌های اجتماعی تبدیل به نقطه‌ای کور می‌شوند و موجب آزار بیشتر قربانیان می‌گردد. باید اشاره کرد که برخی از قوانین جزائی نیز با وجود تعصب‌های خاصی تصویب شده‌اند و یا حتی اجرای آن قوانین شامل همه‌ی اقشار جامعه از جمله مجرمان یقه سفید نمی‌شود و برخی افراد خاص راه‌های گریزی برای خود در قانون می‌یابند، لذا در خصوص آسیب‌های اجتماعی بایستی انصاف و بی‌طرفی مطلق از سوی نظام قضائی برای همه‌ی شهروندان و به دور از هرگونه تبعیضی اعمال شود.

ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی
از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی
چو گل گر خرده ای داری خدا را صرف عشرت کن
که قارون را غلط ها داد سودای زراندوزی
ز جام گل دگر بلبل چنان مست می لعل است
که زد بر چرخ فیروزه صفیر تخت فیروزی
به صحرا رو که از دامن غبار غم بیفشانی
به گلزار آی کز بلبل غزل گفتن پیاموزی

حافظ شیرازی

پیام نوروزی مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۶ هجری شمسی، با تبریک ولادت حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها و عید نوروز به همه‌ی هم میهنان و ایرانیان بویژه خانواده‌های معظم شهیدان و ایثارگران و با آرزوی سالی همراه با برکت، امنیت و رفاه برای مردم ایران و مسلمانان جهان، سال جدید را سال «اقتصاد مقاومتی: تولید- اشتغال» نام گذاری کردند. ایشان، توجه به نام «اقتصاد مقاومتی» را به تنهایی مؤثر ندانستند و در خصوص راه حل و علاج وضع کنونی، افزودند: علاج، در تقسیم کردن اقتصاد مقاومتی به نقاط کلیدی و مهم و تمرکز همه همت مسئولین و مردم بر آن نقاط است و این نقاط کلیدی عبارتند از: تولید داخلی و اشتغال، و بویژه اشتغال جوانان و گفتند که تمرکز و برنامه‌ریزی بر روی این نقاط کلیدی مطالبه رهبری و مردم از مسئولین، موجب پدید آمدن موفقیت‌های چشمگیر و محسوس است و مسئولین باید نتایج را در پایان سال به مردم گزارش کنند.

کارکرد سیاسی و اقتصادی نوروز

محمد امین قانعی راد

در پدیدهٔ اجتماعی «نوروز» به طور پیچیده‌ای ابعاد متنوع وجود دارد. نوروز یک مجموعه پیچیده از کارکردها و مناسبات گوناگون حیات اجتماعی است. نوروز با سیاست ایرانی هم ارتباط دارد. در اسطوره‌های تاریخی، نوروز زمان به تخت نشستن جمشید و آغاز حکومت ایرانی هم بوده است. در واقع، پادشاه مردم به تخت می‌نشیند و جامعه نو می‌شود و عدالت اجتماعی شکل می‌گیرد. بنابراین، در نوروز حتی رابطه دولت و مردم هم احیاء می‌شود. فرمانروایان و پادشاهان در ایران قدیم در نوروز بارعام می‌دادند و مردم را می‌پذیرفتند. در ایام عید به طور نمادین میرنوروزی به جای امیر می‌نشست و احکام ویژه‌ای را صادر می‌کرد. نوروز با صدور احکام عفو و بخشش همراه بود و زندانیان بخشیده می‌شدند، بنابراین؛ فرصتی برای بازبینی رفتار سیاسی حاکمان هم بود. خانه‌تکانی برای نوسازی فضای فیزیکی خانه انجام می‌شود، بعضی از وسایل کهنه و غیرقابل استفاده یا گاه از مد افتاده بیرون ریخته می‌شود و وسایل جدید جایگزین آن‌ها می‌شوند. این نوع مصرف اقتصادی را ایجاد می‌کند که به نظر من لزوماً منفی نیست. چون نوروز یک کارکرد اقتصادی هم دارد که در نماد سکه در هفت سین هم خود را نشان می‌دهد. نوروز یک انرژی هم به اقتصاد می‌دهد و هزینه‌های خانواده را در ماه اسفند افزایش می‌دهد، البته فرصتی برای تسویه حساب‌های اقتصادی هم است و این نوسازی مالی برای سال جدید است. بنابراین، در فرهنگ ما سال اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی با هم نو می‌شوند. برای تولیدکنندگان اقتصادی این ایام رونق اقتصادی دارد که نباید به آن جنبه منفی داد. این نشان می‌دهد که در درون پدیده‌های فرهنگی، مسائل اقتصادی هم وجود دارد.

در فرهنگ ما سال اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی با هم نو می‌شوند.

تقسیم کار دستگاه‌ها در زمینه آسیب‌های اجتماعی

مدیر کل دفتر آسیب‌های اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: «بعد از ورود مستقیم رهبر معظم انقلاب به بحث آسیب‌های اجتماعی و جلسات مداومی که با حضور مسئولان عالی رتبه نظام داشتند تقسیم کار صورت گرفت به شکلی که هر دستگاهی متولی و مسئول برطرف کردن یک آسیب اجتماعی شد.»

«روزبه کردونی» اظهار کرد: «وزارت بهداشت متولی مسئله خودکشی، وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی متولی آسیب‌های اجتماعی کودکان و زنان سرپرست خانوار و سازمان بهزیستی عهده دار مسئله طلاق است که سایر دستگاه‌ها و نهادهای غیردولتی موظفند با آن دستگاه متولی همکاری کنند.»

شایان ذکر است که آسیب‌های اجتماعی طی سال‌های اخیر تنوع و گستردگی بیشتری یافته و همچنین تعداد زیادی از افراد را نیز درگیر خود کرده‌اند. زنان و مردان کارتن خواب و معتاد، کودکان کار، نوزدان معتاد و... از جمله این معضلات اجتماعی هستند، اما در مورد نوزادان معتاد باید گفت وقتی در مورد این گونه نوزدان بحث می‌کنیم باید بدانیم زنی معتاد بوده که چنین نوزادی را به دنیا آورده است و اگر بخواهیم در مورد راهکارهای کاهش نوزدان معتاد بحث کنیم؛ ابتدا باید تعداد زنان معتاد را کاهش دهیم.

نکته قابل تأمل این است که وقتی در جامعه‌ای اعتیاد میان زنان افزایش می‌یابد به این معناست که میزان مهر، محبت، عاطفه و ارتباط عاطفی در جامعه کاهش یافته، یا به عبارت دیگر نیازهای عاطفی زنان برآورده نشده و از آن‌ها حمایت‌های لازم به عمل نیامده است، در نتیجه سطح استرس و ناامنی زنان بالا رفته و این عوامل سبب روی آوردن زنان به رفتارهای پرخطر نظیر اعتیاد شده است. البته، این موضوع می‌تواند نوعی هشدار و زنگ خطر برای جامعه باشد که میزان ارتباط عاطفی و انسانی در آن جامعه روبه کاهش است.

ملاله یوسف زی

دختر نوجوان پاکستانی که قربانی بی‌رحمی طالبان شده و زنده مانده است، از سوی دبیرکل سازمان ملل انتخاب شد تا جوانترین سفیر صلح این سازمان بین‌المللی باشد. مراسم انتصاب ملاله یوسف زی، به عنوان جوانترین سفیر صلح سازمان ملل قرار در مقر اصلی این سازمان در نیویورک برگزار شد. آنتونیو گوترش، دبیرکل

جوانترین سفیر صلح

سازمان ملل درباره انتخاب یوسف‌زی برای این سمت گفت: "ملاله در روبرو شدن با بدترین بحران‌ها هم به تعهداتش در قبال پیگیری حقوق زنان، دختران و تمامی مردم پایبند مانده است. شجاعت او در فعالیت برای آموزش زنان و دختران باعث شده تا بسیاری در سطح جهان به او احترام بگذارند. او به عنوان جوانترین سفیر صلح سازمان ملل می‌تواند این کار را انجام دهد".

یوسف‌زی ۱۹ ساله به دلیل دفاع از آموزش دختران در پاکستان در اکتبر ۲۰۱۲ مورد اصابت گلوله طالبان در این کشور قرار گرفت و برای انجام طول درمان به انگلیس رفت. از آن زمان تاکنون و پس از بهبودی برای کمک به آموزش دختران در سطح جهان تلاش بسیار می‌کند. وی جوان‌ترین دریافت‌کننده جایزه صلح نوبل است که آن را در سال ۲۰۱۴ کسب کرد.

نارضایتی جنسی از علل اصلی طلاق

گفتاری از شهیندخت مولوردی،
معاون امور زنان و خانواده

اکنون در ۱۷ استان، کلینیک‌های سلامت خانواده در حال فعالیت هستند و بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده قرار است این کلینیک‌ها تا پایان سال جاری در سایر استان‌ها نیز راه‌اندازی شوند. برای آرامش خیال مراجعه‌کنندگان، کلینیک‌های سلامت خانواده در پل‌های کلینیک‌های تخصصی دانشگاه‌های علوم پزشکی راه‌اندازی شده و انواع مشاوره‌ها و خدمات مربوط به سلامت از جمله سلامت جنسی در این کلینیک‌ها ارائه می‌شود، چراکه بر اساس گزارش‌های منتشر شده یکی از دلایل اصلی طلاق‌ها، نارضایتی جنسی است و این در حالیست که ما ممکن است تا ارائه خدمات مطلوب فاصله داشته باشیم. راه‌اندازی کلینیک‌های سلامت خانواده در تمامی استان‌ها به عنوان «پروژه‌ای ملی» نیازمند هماهنگی‌ها و آموزش‌های اجرائی لازم برای نمایندگان معرفی شده از استان‌های مختلف بوده که خوشبختانه همکاران ما در وزارت بهداشت، به خوبی مراحل یاد شده را مدیریت و دنبال کردند. متأسفانه، هنوز باور لازم در همه خانواده‌ها در زمینه استفاده از خدمات این کلینیک‌ها به وجود نیامده است؛ بنابراین مراجعه و تقاضای چشمگیری وجود ندارد. چه بسا برخی افراد اعتقاد به دادن آگاهی‌ها در این زمینه‌ها را ندارند و این آگاهی‌ها را آسیب‌زننده به خانواده می‌دانند، اما متخصصانی که در این زمینه با مراجعات برخی خانواده‌ها روبرو بوده‌اند؛ این آموزش‌ها را برای کاهش آسیب‌های مرتبط با نظام خانواده ضروری می‌دانند.

امید است که متخصصان حوزه‌های مختلف که به صورت کار تیمی دانش لازم را در قالب مشاوره‌هایی در این کلینیک‌ها ارائه می‌کنند، بتوانند در جهت کاهش آسیب‌ها و پیامدهای ناشی از آن همچنین کاستن از نگرانی‌های مردم، گام بردارند.

سقف ۱۱۰ سکه برای مهریه در قانون

گفتگویی با سرکار خانم نیره اخوان
نماینده ادوار اصفهان در ارتباط با تصویب قانون مهریه

سرکار خانم نیره اخوان طی گفتگویی در ارتباط با تصویب این قانون که متأسفانه برخی از رسانه‌ها اصل مطلب را فرو گذاشته و مسائلی غیر واقع درباره آن مطرح کرده‌اند، توضیحاتی را جهت تنویر افکار عمومی به آیتاب ارائه دادند.

خانم اخوان موضوع را اینگونه شرح دادند که در مجلس هشتم پیشنهادی برای رفع معضل و مشکل خانواده مطرح شد و به این صورت بود که سقف ۱۱۰ سکه را برای مهریه خانم‌ها مشخص شود. لازم به ذکر است که این پیشنهاد براساس کارشناسی که به کمیسیون قوه قضائیه ارائه شده بود، مطرح گردید. در این خصوص به خاطر دارم که زمانی این پیشنهاد داده شده بود، قیمت سکه ۲۵۰ هزار تومان بود. در توضیح مطلب باید بگویم که این قانون در شرایطی تصویب شد که زوجه مهریه خود را به اجرا می‌گذاشت، و زوج راهی زندان می‌شد. زمانی که زوج زندانی می‌شد، شغل و موقعیت خود را از دست می‌داد و در اینجا از یک سو پولی نصیب خانم نمی‌شد چون مرد دارایی نداشت که مهریه را پرداخت کند و خانم هم از گرفتن مهریه محروم بود و از سوی دیگر عدم برگشت مناسب مرد به زندگی سطح آسیب پذیری را زیاد کرده بود. برای رفع این آسیب پیشنهاد شد که برای مهریه سقفی در نظر بگیریم. در اینجا تا سقف ۱۱۰ سکه را دادگاه از طرف زوجه مدعی می‌شود که زوج باید پرداخت کند، چنانچه زوج تمکن مالی داشته باشد که باید بپردازد و اگر نداشته باشد بایستی به دادگاه تعهد

بدهد که براساس حقوق و درآمدش ماهیانه مبلغی معادل -ربع سکه، نیم سکه و یا یک سکه تمام - را به زوجه خواهد پرداخت تا مبلغ مهریه به اتمام برسد.

فایده این قانون، این بود که بخشی از مهریه از همان ابتدا به خانم پرداخت می‌شد و از طرفی شاهد این بودیم که زوج با دادن تعهد به زندان نمی‌رفت. توجه داشته باشید یکی از بزرگترین آسیب‌ها این

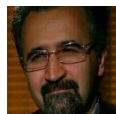

است که فردی به زندان بیوفتد و در این بحران بسیاری از مسائل از بعد شغلی و آبرویی برای او قابل جبران نیست. البته، باید بگوییم آنچه را که زوج طی عقد تعهد می‌کند، باید کامل پرداخت کند؛ ولی قانون تا سقف ۱۱۰ سکه زوج را ملزم به پرداخت می‌کند و مابقی را اگر زوج تمکن مالی داشته باشد از وی می‌گیرد و اگر نداشته باشد به همین ۱۱۰ سکه کفایت می‌کند. همچنین، از بعد مسائل اخروی و شرعی، آنچه را که طی عقد زوج تعهد کرده باید پرداخت کند؛ اما در بعد مسائل اجتماعی که باید نظم برقرار شود، این قانون تصویب شد تا افراد بتوانند به راحتی به حقوق خود دست یابند. بنابراین، تصویب این قانون هم به نفع زن بود و هم به نفع مرد، و ما هم نماینده همه‌ی مردم هستیم و در خانواده هر دو عضو را می‌بینیم و به هر دو اهمیت می‌دهیم؛ اینطور نیست که یک نماینده کلا طرف مردها باشد و یکی کلا طرف زن‌ها و این حرف‌ها مفهومی ندارد!

ما به عنوان یک نماینده به سلامت روان جامعه و خانواده فکر می‌کنیم. اگر افراد به سازش برسند که فبها و اگر نتوانستند سازش کنند، قانون مشکل را حل می‌کند. در جای دیگر از قانون که عنوان می‌شد، زوج از عرصه و اعیان از زوجه ارث می‌برد، اما زوجه در صورتی که بچه داشته باشد یک هشتم و در صورتی که نداشته باشد یک چهارم از اعیانی ارث می‌برد، مقام معظم رهبری فرمودند که زن و مرد هر دو از عرصه و اعیان ارث می‌برند و ما این را در مجلس تصویب کردیم. در نهایت، باید بگوییم که هر جا حق مطرح باشد؛ ما مدافع آن هستیم.

مشارکت اقلیت‌های دینی در انتخابات شوراهای اسلامی

دکتر علی اکبر گرجی آزندریانی
دانشیار دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی، وکیل پایه یک دادگستری

شوراهای اسلامی را می‌توان به مثابه ابزاری برای احقاق حق تعیین سرنوشت شهروندان ایرانی در امور محلی خود دانست. اصل ششم قانون اساسی، اداره امور کشور را متکی بر آرای عموم مردم مسلمان و غیرمسلمان ایران دانسته است. اصل ۵۶ قانون اساسی، نیز از حق حاکمیت همه مردم ایران صرف‌نظر و ویژگی‌های عرضی (دین، جنسیت، نژاد، زبان، جغرافیا و...) آن‌ها سخن می‌گوید. از اینرو، اصل بر آن است که همه مردم ایران محق به مداخله و مشارکت مؤثر در امور عمومی خود هستند و منع مداخله و مشارکت آن‌ها مستلزم ارائه ادله و اسناد بسیار محکمی است.

نامه دبیر محترم شورای نگهبان حاکی از آن است که نگهبان قانون اساسی در اجرای اصل چهارم این قانون مبنی بر عدم مغایرت کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزائی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها با موازین اسلامی مجوز نظارت پیشینی و پسینی بر همه مصوبات مجلس را به خود اعطا کرده است. ماده ۱۹ آئین نامه داخلی شورای نگهبان هم مؤید آن است که این شورا هیچگونه محدودیت زمانی برای نظارت بر شرعیت مصوبات مجلس شورای اسلامی قائل نیست؛ "اعلام مغایرت قوانین و مقررات یا موادی از آن‌ها با شرع با توجه به اصل چهارم قانون اساسی، در هر زمان که مقتضی باشد توسط اکثریت فقهای شورای نگهبان انجام می‌یابد و تابع مدتهای مذکور در اصل نود و چهارم قانون اساسی نمی‌باشد". اعلام نظریه فقهای محترم شورا راجع به تبصره ۱ ماده ۲۶ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ هم با استناد به قوانین و مقررات فوق صورت گرفته است. ماده ۲۶ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی به بیان شرایط انتخاب شوندگان می‌پردازد. شرایطی مانند تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران، حداقل سن ۲۵ سال تمام، اعتقاد و التزام عملی به اسلام و ولایت مطلقه فقیه، ابراز وفاداری به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، مدرک تحصیلی و دارا بودن کارت پایان خدمت نظام وظیفه یا کارت معافیت دائم از خدمت برای مردان. سیاق عبارتی

تبصره ۱ ماده ۲۶ و رویه عملی انتخابات شوراهای اسلامی بیانگر آن است که اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی از صلاحیت شرکت در رقابت‌های انتخاباتی شوراهای اسلامی برخوردارند، کافی است این اقلیت‌ها به جای اسلام "به اصول دین خود اعتقاد و التزام عملی داشته باشند". ظاهراً، هدف قانونگذار عادی بسترسازی برای مشارکت هرچه بیشتر شهروندان ایرانی در پیشبرد سریع برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی محل زندگی آن‌ها بوده است. به دلیل غیرحاکمیتی و غیرسیاسی بودن این امور در کشورهای دیگر هم محدودیت‌های کمتری برای مشارکت افراد در امور محلی قائل می‌شوند، تا جایی که در سال‌های اخیر تعدادی از کشورهای اروپایی به بیگانگان مقیم نیز اجازه شرکت در انتخابات محلی را اعطا کردند.

نامه جناب آیت الله جنتی حاکی از آن است که داوطلبی افراد غیرمسلمان در مناطقی که اکثر مردم آن‌ها مسلمان هستند، خلاف موازین شرعی است. به بیان دیگر، تبصره یکم ماده ۲۶ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی مغایر با موازین شرعی است و اجرای آن درباره اقلیت‌های دینی رسمی باید متوقف گردد. پرسش‌های متعددی درباره نظریه شورای نگهبان قابل طرح است:

یک. چرا شورای نگهبان در سال ۱۳۷۵ یعنی در زمان بررسی مصوبه مجلس ایراد غیرشرعی بودن را اعلام نکرد؟ راستی چرا حضرت آیت الله جنتی در نامه خود هیچ اشاره‌ای به قواعد و موازین شرعی مورد نظر شورا نکرده است؟ آیا بر اساس موازین فقهی، اعطای وکالت مسلمان به غیرمسلمان امین پذیرفته نیست؟

دو. تا پیش از این نظریه تصور بر آن بود که تسری خودخواسته نظارت شرعی شورای نگهبان به قوانین گذشته فقط شامل مصوبات پیش از انقلاب است، اما نظریه اخیر حاکی از توسعه این نظارت به قوانین پس از انقلاب اسلامی است. پرسش این است که آیا چنین توسعه‌ای با موازین دادرسی اساسی، حاکمیت قانون، ثبات و امنیت حقوقی سازگار است؟ این نوع از نظارت شورای نگهبان به منزله آن است که هیچ قانون قطعی در جمهوری اسلامی وضع نمی‌شود و مصوبات پیشین مجلس شورای اسلامی پس از

ده‌ها سال ممکن است غیرشرعی اعلام شود. بدیهی است این رویه به موازین حکمرانی قانونمدار و امنیت حقوقی و حتی عدالت سازگار نیست. سه. کدام مصلحت ملزمه عملی شورای محترم نگهبان را به این موضوع حساس کرده است؟ آیا اقلیت‌های دینی در حال تبدیل به اکثریت هستند و همین امر باعث نگرانی فقهای عظام شورا شده است؟ چهار. هم اکنون شوراها را اسلامی فاقد اختیارات گسترده و لازم برای مدیریت امور شهری اند. قلمرو صلاحیت‌های بی‌رمق فعلی هم مربوط به امور غیرحاکمیتی است. آیا مشارکت اقلیت‌های دینی در امور اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی و رفاهی محل خود خطری برای نظام سیاسی و جامعه مسلمان ایجاد می‌کند یا خود امتیازی برای افزودن بر مشروعیت نظام سیاسی تلقی می‌شود؟ پنج. مطابق اصل ۱۰۵ قانون اساسی تصمیمات شوراها نباید مخالف موازین اسلام و قوانین کشور باشد، پس صرفنظر از مسلمان یا نامسلمان بودن اعضای شوراها را اسلامی مصوبات این نهادها نمی‌تواند مغایر با موازین اسلام باشد و نگرانی فقهای محترم قابل فهم نیست. ششم. چرا اکثریت مسلمان یک محل به اقلیت غیرمسلمان رأی می‌دهند؟ آیا تشخیص و حق رأی این اکثریت از نظر فقهای عظام شورای نگهبان فاقد اعتبار و حجت شرعی، اخلاقی، عقلی و سیاسی است؟ هفتم. آیا در موقعیت فعلی که رهبری نظام بر تقویت چهره مردم سالاری تأکید دارند، ضرورت سیاسی و عملی خاصی شورای محترم نگهبان را ملزم به صدور چنین نظریه‌ای کرده است؟ به بیان دیگر، در حالی که کشور و نظام جمهوری اسلامی ایران آماج انواع اتهام‌ها مبنی بر بدرفتاری با اقلیت هاست؛ آیا مشارکت این هموطنان نمی‌توانست نمای دموکراتیک جمهوری اسلامی را موجه تر جلوه دهد؟ با توجه به آنچه که گفته شد، محروم کردن اقلیت‌های دینی در انتخابات شوراها فاقد ادله شرعی و قانونی است.

مخالفت با واردات سیگار

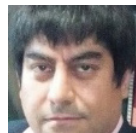
یادداشتی از دکتر حسن کامران

استاد دانشگاه و نماینده اصفهان

مصرف سیگار تقریباً به همه‌ی اعضای بدن آسیب می‌رساند و سلامت افراد را به خطر می‌اندازد و یکی از علل اصلی سرطان و مرگ ناشی از آن است که می‌توان به سرطان‌های ریه، مری، حنجره، دهان، گلو، کلیه، مثانه، کبد، پانکراس، معده و روده اشاره کرد. در این میان تجارت غیرقانونی سیگار یک معضل جهانی است که باندهای جرائم سازمان یافته و تروریسم در آن دخیل هستند. براساس آمارهای جهانی، استعمال دخانیات بر روی سلامت مصرف کننده عوارض سوء به جای می‌گذارد و تا ۵۰ میلیارد دلار در سال هزینه به دولت‌ها تحمیل می‌کند؛ لذا نیاز است تا سطح آگاهی مردم در زمینه مصرف دخانیات افزایش پیدا کرده و در جامعه فرهنگ‌سازی ایجاد شود. همچنین، استعمال سیگار طبق فتوای امام راحل و حضرت آیت الله مکارم شیرازی حرام است. برای داشتن ایرانی عاری از دخانیات و دود در مجلس شورای اسلامی با واردات سیگار تحت پوشش برخی از شرکت‌ها با هر عنوانی مخالفت شد و توصیه شد تا به ورزش همگانی اهمیت بیشتری داده شود و زیرساخت‌های آن توسعه یابند.

پیش سازهای مواد مخدر

مرتضی رجائی خراسانی، پژوهشگر علوم سیاسی و اجتماعی
مروری بر گزارش‌های سازمان ملل و وزارت امور خارجه آمریکا

مواد شیمیایی نقش اساسی در تولید مواد مخدر دارند. مواد شیمیایی که در تولید مواد مخدر صنعتی بکار برده می‌شوند، به‌عنوان «پیش سازها» مطرح‌اند که کمتر احتمال دارد توسط ماده دیگری جایگزین شوند و این در حالی است که مواد شیمیایی که برای پردازش مواد مخدری که پایه طبیعی دارند، استفاده می‌شوند به راحتی جایگزین می‌شوند.

در سال‌های اخیر جهان با چالش کنترل مواد شیمیایی مواجه بوده است. از سال ۲۰۰۶ کشورهای عضو کنوانسیون ۱۹۹۸ میلادی صادرات و واردات این مواد شیمیایی را به طور خاص از طریق سیستم اطلاع رسانی آنلاین به هیأت سازمان ملل اعلام می‌کنند. در حال حاضر ۱۴۶ کشور عضو سازمان ملل و منطقه از این سیستم برای اطلاع رسانی قبل از صادرات استفاده نموده و این اطلاعات بطور ماهانه به سازمان ملل ارائه می‌گردد که این روند منجر به موفقیت در نظارت و پیگیری بر تجارت مواد شیمیایی شده است. به دنبال این راهکار قاچاقچیان مواد مخدر از سال ۲۰۱۳ به دنبال منابع جدید، روش‌ها، و ایجاد فرصت‌های جدید برای فرار از مقامات اجرائی، قوانین و مقررات جاری کشور بوده‌اند و به دنبال فرار از نظارت‌های بین‌المللی می‌باشند. اطلس تجارت جهانی (GTA)، که اطلاعات تجارت جهانی اعم از خدمات و شرکت‌ها را ارائه می‌دهد WWW.GTIS.COM اطلاعات صادرات و واردات دو ماده «افدرین» و «پسودوافدرین» را از کشورهای تجاری بزرگ جمع‌آوری کرده و گزارش می‌کند و پیوسته داده‌های خود را به روز می‌کنند.

گفته می‌شود که تولید «متامفتامین» از سال ۲۰۱۳ بطور قابل توجهی در سراسر جهان افزایش یافته است. در ارتباط با مواد مخدر صنعتی قاچاقچیان به دنبال استفاده از «مواد شیمیایی جایگزین» و «توسعه مسیرهای قاچاق جدید» و «مراکز تولید جدید» هستند. به طور خاص بنا بر گزارش‌ها تولید آمفتامین در آسیا؛ بویژه در «بنگلادش»، «هند»، «برمه»، «ایران» و «اقیانوسیه» گسترش یافته است. سازمان ملل گزارش

می‌دهد که قاچاق «افدرین» از کشورهای آفریقایی «بنین»، «بوتسوانا»، «ساحل عاج»، «گینه»، «کنیا»، «نامیبیا»، «نیجریه» و «زیمباوه»، بوده است. در بررسی نوامبر ۲۰۱۳ توسط دفتر جرم و مواد مخدر سازمان ملل متحد (UNODC)، تخمین زده شده

است که در حال حاضر تمامتامین در ۱۳ کشور منطقه آسیا و ۱۵ کشور اقیانوسیه به ترتیب رتبه اول و دوم مصرف را دارد.

در سال ۲۰۱۳ ایالات متحده، ماده شیمیایی مورد استفاده برای تولید «هروئین» را مورد هدف قرار داد که در درجه اول «انیدرید استیک» بود. آمریکا به صورت دو جانبه با افغانستان و همسایگان آن و همچنین با ۵۸ کشور دیگر در جلسات «پیمان پاریس» برای کنترل مواد شیمیایی شرکت کردند. مقامات بر این باورند که «انیدرید استیک» در درجه اول از کشورهای همسایه جهت تولید هروئین به افغانستان وارد می‌شود، مانند: پیش‌سازهای تمامتامین، قاچاق انیدرید استیک از طریق مسیرهای جدید در آفریقا، آسیا و اروپا در قالب تجارت مشروع افزایش داشته است. همچنین، پرمنگات پتاسیم، یک اکسید کننده شیمیایی است که به عنوان پیش‌ساز در تولید کوکائین برای حذف ناخالصی‌ها از پایه کوکائین استفاده می‌شود که در بسیاری از مصارف صنعتی مشروع از جمله: «تصفیه پسماند آب»، «ضد عفونی» و «بو زدائی» نیز مورد استفاده قرار می‌گیرند.

پیشگیری از انحراف پیش‌سازهای شیمیایی یکی از اهداف اصلی کنوانسیون ۱۹۸۸ سازمان ملل متحد است. در این راستا دولت‌ها تشویق می‌شوند تا به افرادی که درگیر واردات و صادرات مواد شیمیایی هستند، مجوز بدهند تا روند کنترل

بهبتر صورت گیرد. این استراتژی زمینه‌ای برای نظارت بر تجارت پیش‌سازهای مواد صنعتی و جلوگیری از معاملات مشکوک بوده که با تهیه لیستی جهت نظارت ویژه (که این فهرست به طور مرتب به روز رسانی می‌شود) و همچنین کمک نهادهای منطقه‌ای اجرا می‌شود. کشورهای می‌وارد کننده مواد شیمیایی و یا صاحب صنایع بزرگ شیمیایی هستند، عبارتند از: مصر، آرژانتین، برزیل، کانادا، شیلی، مکزیک، ایالات متحده، کاستاریکا، جمهوری دومینیکن، گواتمالا، هندوراس، بنگلادش، چین، هند، سنگاپور، جمهوری کره، تایوان، تایلند، عراق، بلژیک، آلمان، هلند، لهستان، سوئیس و انگلستان.

«مصر»، در سال ۲۰۱۲ چهارمین وارد کننده «پزودوافدرین» در جهان بود. این کشور تولید کننده بزرگ و یا مصرف کننده مواد شیمیایی نیست، اما از نظر واردات و صادرات محصولات داروئی یک کشور مطرح است. «آرژانتین»، نیز یکی از بزرگترین تولید

پیش‌سازهای تمامتامین،
قاچاق انیدرید استیک از طریق
مسیرهای جدید در آفریقا، آسیا
و اروپا در قالب تجارت مشروع
افزایش داشته است

کنندگان مواد شیمیایی در جنوب آمریکا است. افرین اغلب از هند وارد آرژانتین می‌شود. کشور «برزیل»، یکی از ۱۰ کشور برتر تولید کننده مواد شیمیایی دنیا است. این کشور مجوز کنترل و بازرسی محصولات شیمیایی ضروری و پیش ساز از جمله: «پرمنگنات پتاسیم» و «انیدرید استیک» را دارد. در حال حاضر طبق قانون حدود یک کیلوگرم «پرمنگنات پتاسیم» و یک لیتر «انیدرید استیک» در سطح تجاری مجاز است. «شیلی»، کشوری است که دارای صنعت بزرگ پتروشیمی درگیر تولید واردات و صادرات محصولات شیمیایی است. با وجود تلاش‌های دولت شیلی از انحراف مواد شیمیایی، پیش سازهای مواد مخدر همچنان از بازار قانونی منحرف می‌شوند و جهت پردازش کوکا مورد استفاده قرار می‌گیرند. علاوه بر این، شیلی منبع «افدرین» برای پردازش «متامفتامین» در مکزیک است. اکثر مواد شیمیایی وارداتی به شیلی از هند و چین سرچشمه می‌گیرند که در وهله اول به «بولیوی»، «پرو» و «مکزیک» وارد می‌شوند. در «مکزیک»، قوانین نظارتی بر واردات مواد شیمیایی از جمله مقررات برای واردات «اسید فنیل استیک» از جمله: «نمک‌ها»، «استرها»، و «مشتقات متیل آمین»، «اسید هیدریویدیک» و «فسفر قرمز» افزایش یافته است. انحراف پیش سازها یک مشکل جدی در «کلمبیا» نیز هست. طبق بررسی ۲۰۱۲ سازمان ملل «پرو»، وارد کننده عمده مواد شیمیایی مورد استفاده در تولید کوکائین، از جمله: «استون»، «اسید سولفوریک»، «اسید هیدروکلریک» و «اکسید کلسیم» است. «پرو» همچنین «اسید سولفوریک» را با همین هدف تولید می‌کند. در سال ۲۰۱۲، دولت «پرو» فرمان قانونی به منظور افزایش نظارت و کنترل بر پیش سازهای شیمیایی، و ماشین آلات برای تولید و حمل و نقل مواد مخدر را صادر کرده است.

با توجه به اپیدمی مصرف «آمفتامین» در سراسر جهان، تلاش‌های چند جانبه‌ای برای مهار مواد شیمیایی انجام گرفته است. به نظر می‌رسد که سوء استفاده از «متامفتامین»، تولید و قاچاق آن در حال افزایش است. ادامه فشار بر سازمان‌های جنائی با اعمال نظارت بر مواد شیمیایی در تولید متامفتامین و همچنین داروهای پزشکی که حاوی «افدرین» و «پسوافدرین» هستند، قاچاقچیان را وادار کرده است تا به دنبال «منابع»، «راههای قاچاق» و «روش‌های تولید جدید» باشند، لذا همکاری‌های مشترک در سطح بین‌المللی نیاز مشترک همه‌ی کشورها برای کنترل پیش سازهای مواد مخدر است.

نمونه‌های از مزرعه‌های عمودی در جهان

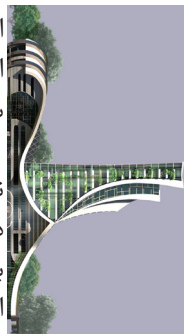

دکتر امید نوری

استادیار باغبانی محیطی و شهری، عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

مزرعه‌ای عمودی در کشور سنگاپور سالانه بیش از ۸۰ تن سبزیجات تولید می‌کند. این مزرعه که توسط شرکت پاناسونیک راه‌اندازی شده است، از نور LED برای رشد محصولات غذایی در فضاهای بسته استفاده کرده و تغییرات آب و هوایی برفناوری آن تأثیری ندارد. شرکت پاناسونیک معتقد است که فناوری به کار رفته در مزرعه عمودی راه‌حلی برای بحران غذایی آینده در شهرهای جهان خواهد بود. این مزرعه فعالیت خود را در فضائی به وسعت ۲۶۷۰ فوت مربع (حدود ۲۵۰ مترمربع) آغاز کرده و سالانه حدود ۳٫۶ تن سبزیجات تولید می‌کند. معاون تجاری این شرکت کشاورزی، «آلفرد تام» گفته است که وسعت مزرعه و میزان خروجی محصولات آن به چهار برابر خواهد رسید. احداث این نوع مزارع اجازه می‌دهد تا از بسیاری از فضاهای ناکارآمد ساختمان‌ها استفاده بهینه صورت بگیرد. مزرعه عمودی توسعه یافته توسط پاناسونیک علی‌رغم بسیاری از مزارع عمودی رقیب، از کشت در خاک استفاده می‌کند.

طراحی این مزرعه به‌گونه‌ای است که علاوه بر استفاده از نور لامپ‌های LED به جای نور خورشید، به فناوری‌هایی برای کنترل شاخص‌های آب و هوایی مانند: سطح PH، دما و اکسیژن نیز مجهز است که ۴۰ گونه مختلف سبزیجات در این مزرعه‌های عمودی پرورش داده می‌شوند و تا پایان سال آینده حدود ۳۰ گونه جدید به این محصولات اضافه خواهند شد. در حال حاضر تنها حدود ۰٫۰۱۵ درصد از کل تولید سبزیجات

سنگاپور در این مزرعه پرورش داده می‌شوند، اما پاناسونیک امیدوار است که با توسعه این مزرعه در سال‌های آینده این نرخ را به بیش از ۵ درصد برساند. از آنجائیکه کشور سنگاپور در حال حاضر بیش از ۹۰ درصد از مواد غذایی خود را وارد می‌کند، توسعه این مزارع به لحاظ اقتصادی می‌تواند مزیت‌های بسیاری برای این کشور به همراه داشته باشد.

قفسه‌های کشت عمودی سبزیجات و تأمین نور مورد نیاز گیاه با لامپ‌های LED

یکی از روندهای زیست‌محیطی و غذایی در عرصه‌های شهری، توسعه کشاورزی شهری در روش‌های متنوع آن است. مزارع محلی، گلخانه‌های زیرزمینی و ... از جمله روش‌هایی هستند که برای توسعه کشاورزی شهری مورد استفاده قرار می‌گیرند. مزارع عمودی نیز از جمله روش‌هایی هستند که در زمینه توسعه کشاورزی شهری مورد استفاده قرار می‌گیرند. مزیت این روش نیاز آن به فضای کمتر و امکان کشاورزی در ارتفاع است. همچنین، بسیاری از فناوری‌های مرتبط با این روش نیازی به خاک برای کشت محصولات ندارند. در محیط‌های شهری خصوصاً در بستر کاربری‌های با فضاهای گسترده و بزرگ، استفاده از این روش می‌تواند از دو منظر اقتصادی و زیست‌محیطی مزیت‌هایی را برای شهرها به همراه داشته باشد.

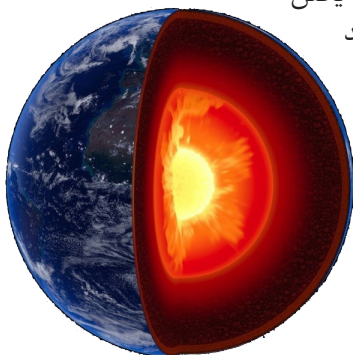

انرژی زمین گرمایی

مهندس هومن رجبی پور، متخصص مکانیک بیوسیستم

زمینی که روی آن قدم می‌زنیم، مهد حیات و بستر گسترده‌ای از گوناگونی‌هاست؛ اما آیا تا به حال به این اندیشیده‌اید که در زیر پایتان چه می‌گذرد؟ اگر به سبک داستان‌های علمی تخیلی به اعماق زمین سفر کنید، خواهید دید که وضعیت با چیزی که ما به طور معمول از کره زمین می‌شناسیم متفاوت است. ساختار زمین لایه لایه است و از سه بخش اصلی پوسته، گوشته و هسته تشکیل شده است. هرچه در اعماق زمین نفوذ کنیم به علت فشار لایه‌های بالایی دما افزایش می‌یابد. این افزایش فشار و دما تا جایی ادامه می‌یابد که در هسته درونی زمین دما به بیش از ۴۰۰۰ درجه سانتی‌گراد می‌رسد و عناصر سازنده هسته که عمدتاً آهن و نیکل هستند به شکل مذاب در می‌آیند. سالیان سال طول کشید تا انسان بتواند ساختار لایه‌های مختلف زمین را با استفاده از علم ارتفاعات و دانش زمین‌شناسی حدس بزند، اما از بدو دست یافتن

به این دانش، بشر همواره در فکرهاهی بوده است تا بتواند از انرژی گرمایی زمین بهره‌برد. مجموعه این تلاش‌ها منجر به کشف منبع انرژی شد که امروزه با نام انرژی زمین گرمایی (Geothermal energy) آن را می‌شناسیم.

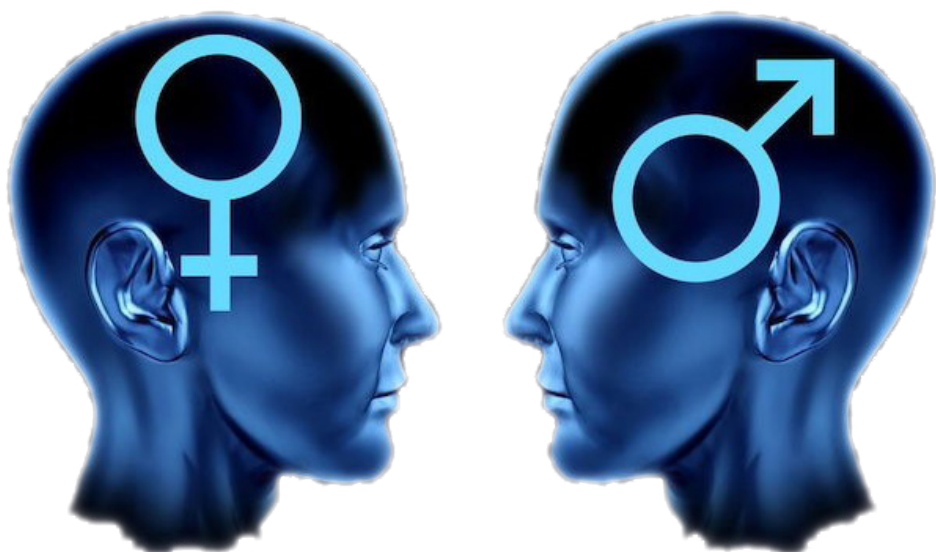
اگر چاهی به عمق ۱۲ کیلومتر حفر شود، دما در حدود ۲۰۰ الی ۳۰۰ درجه با سطح زمین متفاوت خواهد بود. انرژی گرمایی زمین با روش‌های مختلفی مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد، اما در معمول‌ترین روش برای

استفاده از حرارت زمین، آب سرد به لایه‌های پایین زمین هدایت می‌شود و سپس آب گرم شده یا بخار آب به بالا هدایت می‌شود. این آب گرم یا بخار آب می‌تواند توربین‌ها را به حرکت درآورده و انرژی الکتریکی تولید کند. انرژی حاصل از گرمای زمین برای تولید برق، حرارت منزل و مصارف صنعتی قابل استفاده می‌باشد. استفاده از انرژی زمین گرمایی برخلاف سایر انرژی‌های تجدید پذیر محدود به فصل، زمان و شرایط خاصی نبوده و بدون وقفه قابل بهره برداری می‌باشد. همچنین، قیمت تمام شده برق در نیروگاه‌های زمین گرمایی با برق تولیدی از سایر نیروگاه‌های سوخت فسیلی قابل رقابت بوده و حتی از انواع دیگر انرژی‌های نو به مراتب ارزاتر است. البته، استفاده از این روش محدودیت‌هایی هم دارد. به عنوان مثال، مناطق مناسب برای استفاده از انرژی حرارتی زمین بسیار محدود است. به علاوه حفاری‌های انجام شده برای بیرون کشیدن حرارت زمین عمدتاً با خارج شدن بخارات سمی عناصری نظیر: آرسنیک و آمونیوم همراه است. پرسر و صدا و پرخطر بودن روش‌های استخراج انرژی حرارتی زمین نیز از دیگر معایب استفاده از این منبع انرژی است. با این حال استفاده از انرژی زمین گرمایی هم از لحاظ زیست محیطی و هم از لحاظ اقتصادی مقرون به صرفه است و طرفداران زیادی در سرتاسر دنیا دارد. طبق گزارشات سازمان انرژی‌های نو در ایران نیز از سال ۱۳۵۴ مطالعات گسترده‌ای به منظور شناسایی پتانسیل‌های منبع انرژی زمین گرمایی توسط وزارت نیرو با همکاری مهندسی مشاور ایتالیایی ENEL در نواحی شمال و شمال غرب ایران در محدوده‌ای به وسعت ۲۶۰ هزار کیلومتر مربع آغاز گردید. نتیجه این تحقیقات مشخص نمود که مناطق سبلان، دماوند، خوی، ماکو و سهند با مساحتی بالغ بر ۳۱ هزار کیلومترمربع جهت انجام مطالعات تکمیلی و بهره برداری از انرژی زمین گرمایی مناسب می‌باشند. در همین راستا، برنامه اکتشاف مشتمل بر بررسی‌های زمین شناسی، ژئوفیزیک و ژئوشیمیایی برنامه‌ریزی شد. در سال ۱۳۶۱ با پایان یافتن مطالعات اکتشاف مقدماتی در هر یک از مناطق ذکر شده، نواحی مستعد با دقت بیشتری شناسایی شده و در نتیجه در منطقه سبلان: نواحی مشکین شهر، سرعین و بوشلی، در منطقه دماوند ناحیه نونال، در منطقه ماکو- خوی نواحی سیاه چشمه و قطور و در منطقه سهند پنج ناحیه کوچکتر جهت تمرکز فعالیتهای فاز اکتشاف تکمیلی انتخاب شدند. پس از یک وقفه نسبتاً طولانی و با هدف فعال نمودن مجدد طرح، گزارشهای موجود مجدداً در سال ۱۳۶۹ توسط کارشناسان UNDP بازنگری شده و منطقه زمین گرمایی مشکین شهر به‌عنوان اولین اولویت جهت ادامه مطالعات اکتشافی معرفی شد. پیرو مطالعات ذکر شده پروژه انجام حفاری‌های اکتشافی، تزریقی، و توصیفی به منظور شناسائی بیشتر پتانسیل در منطقه سرعین مشکین شهر در سال

تعریف ۳۸۱ گردید که عملیات حفر اولین چاه زمین گرمایی نیز در همان سال آغاز شد. فاز اول این پروژه در سال ۱۳۸۳ اتمام یافت که در مجموع سه حلقه چاه اکتشافی و دو حلقه چاه تزریقی در این مرحله حفر گردید و تست دو حلقه از سه حلقه چاه اکتشافی با موفقیت انجام گرفت که مهم‌ترین دستاورد این فاز از پروژه کسب دانش فنی مربوط به حفر چاه‌های زمین گرمایی بود. فاز دوم این پروژه در سال ۱۳۸۴ آغاز شده است. نکته مثبت حائز اهمیت این است که در پروژه توسعه میدان زمین گرمایی و ساخت نیروگاه مشکین شهر مراحل حفاری چاه‌ها، بهره برداری از چاه‌ها در دوره تست، ساخت دستگاه‌های مربوط به تست در کشور کاملاً بومی شده و توسط متخصصان داخلی به انجام رسیده است. همچنین، در زمینه استفاده از پمپ‌های حرارتی زمین گرمایی؛ تکنولوژی نصب کویل‌های زمینی به صورت کامل در کشورمان ایران بومی شده است. توجه به انواع انرژی‌های غیروادی و متفاوت از سوخت فسیلی نکته‌ای است که در بسیاری از کشورهای دنیا مبنای برنامه‌ریزی‌های بلند مدت قرار گرفته است. از سوی دیگر با افزایش بحران آلاینده‌های ناشی از سوخت‌های فسیلی، توجه به فاکتورهای زیست محیطی توسط ارگان‌ها و نهادهای بین‌المللی و نیز توجه برنامه‌ریزان به استفاده از انرژی تجدیدپذیر موجب گردیده تا امروزه به این مباحث با جدیت بیشتری پرداخته شود.

اهمیت سلامت جنسی

دکتر مهری نجات

متخصص اعصاب و روان، پژوهشگر حوزه آسیب‌های اجتماعی
مدرس دانشگاه تهران

امور جنسی و مسائل مربوط به آن بخش جدایی‌ناپذیر از زندگی بشر بوده و به هر دو جنبه جسمی و روانی سلامت منتسب می‌شوند، همانگونه که مشکلات مرتبط با سلامت جسمانی و روانی باعث اختلالات جنسی می‌شوند. به طور متقابل، اختلال عملکرد جنسی می‌تواند زمینه‌ساز بروز مشکلات و بیماری‌های روانی شوند. سازمان جهانی بهداشت، سلامت جنسی را به عنوان همبستگی جنبه‌های جسمانی، احساسی، عقلانی و اجتماعی می‌داند؛ به طوریکه سبب افزایش و تکامل شخصیت و روابط عشق میان آنها شود.

چرا صحبت در زمینه مسایل جنسی مشکل می‌باشد؟

گاهی رفتارهای جنسی با مخاطراتی مثل: انتقال بیماری‌های جنسی، ایدز، حاملگی ناخواسته، سقط، اختلال جنسی و خشونت جنسی همراه می‌باشند که گاهی اثرات مخربی به همراه دارند. افراد در تمامی رده‌های سنی و با هرگونه پیش‌زمینه‌ای در معرض خطر تلقی شده و نیازمند دریافت آگاهی و دسترسی به خدمات موجود در حیطه سلامت جنسی می‌باشند. غربالگری افراد در زمینه مسائل و موضوعات جنسی توسط متخصصین اختلال جنسی به دلایل زیر است:

- ۱- مخاطرات همراه با فعالیت جنسی
- ۲- تشخیص اختلالات جنسی بدنبال بیماری‌هایی مانند: بیماری قلبی، دیابت، تشنج مغزی، غدد و غیره...
- ۳- شناسایی اختلال جنسی بدنبال اعمال جراحی و مصرف داروها و مواد مخدر
- ۴- تشخیص مشکلات اعصاب و روان اثرگذار بر چرخه جنسی
- ۵- شیوع بالای اختلال عملکرد و نگرانی‌های جنسی مثل: کاهش یا افزایش میل جنسی و اختلال در ارگاسم و انزال و واژینسموس و... در جمعیت عمومی
- ۶- وجود ارتباط میان رضایت جنسی و احساس سلامت و شادمانی و بهبود کیفیت زندگی
- ۷- بی‌توجهی در زمینه مسایل جنسی مثل: سوء استفاده جنسی از کودکان، خشونت خانگی، ابتلاء به بیماری‌های تناسلی

به علت ماهیت خصوصی و شخصی این دسته از مشکلات و تنوع برداشت‌های افراد از این گونه مسائل گفتگو در رابطه با مسائل جنسی امری دشوار می‌باشد. امور جنسی از جمله مسائل پایه‌ای و اساسی زندگی بشر است و شامل جنبه‌های ذهنی، روحی، جسمانی و جنسی بوده و شخصیت فرد را تشکیل می‌دهد و آگاهی در این زمینه باعث سلامت فرد و خانواده و در نهایت جامعه خواهد شد. تشخیص و درمان و آموزش مسائل مرتبط به مسایل جنسی گام بزرگی در جهت پیشگیری از آسیب‌های جبران‌ناپذیر خواهد بود و همچنین باعث ایجاد رابطه صمیمی بین زوجین خواهد شد. آموزش مسائل مرتبط با دوران بلوغ و آموزش جنسی قبل از ازدواج و آموزش صحیح مسائل مرتبط با ارتباط جنسی بین زن و شوهر توسط متخصصین این حوزه اقدامی اساسی در جهت استحکام خانواده و جامعه خواهد بود.

لزوم معاینه پستان در زنان

دکتر مریم آزادپور

متخصص جراحی عمومی از دانشگاه تهران با ۱۵ سال سابقه فعالیت در بیمارستان‌های دولتی و خصوصی کرج در زمینه بیماری‌های پستان و انورکتال

اغلب زنان فکر می‌کنند معاینه پستان و مراجعه به پزشک فقط برای پیشگیری است، در حالی‌که بیشتر به دلیل کشف توده جدید است تا بتوانیم در زمان طلایی درمان آن را درمان کنیم.

اغلب خانم‌ها نمی‌دانند که چرا باید معاینه پستان شوند، زمانی که به بیمارانم توصیه می‌کنم که حتماً ماهانه پستان خود را معاینه کنند؛ معمولاً دلایلی می‌آورند که احساس می‌کنم که نمی‌دانند ارزش معاینه ماهانه از چه جهت است. حتی بیماری را که قرار شده تحت نظر بگیرم، گاهی مراجعه نمی‌کند ضمن اینکه خودش هم خود را معاینه نمی‌کند و یا در مقابل بیمارانی دارم که وقتی مراجعه می‌کنند در حالی‌که مدتی تحت نظر بوده‌اند، تشخیص توده‌ای در پستان می‌دهم که نیاز به نمونه‌برداری دارند؛ بیمار شاکی می‌شود که چرا من توده دارم در حالی‌که مرتب تحت نظر بوده‌ام؟

به نظر می‌رسد که اکثر خانم‌ها با وجود توصیه فراوان از طریق رسانه‌ها یا خود را معاینه نمی‌کنند یا تصور اشتباهی از مراقبت به صورت منظم دارند، لذا لازم می‌دانم علت معاینه منظم توسط خود بیمار و نیز ضرورت تحت نظر قرار گرفتن بیمار را با توضیحی مختصر به اطلاع خانم‌ها برسانم.

اصولاً معاینه ماهانه که باید در روز پنجم تا هشتم بعد از شروع قاعدگی انجام شود، به این علت است که گاهی توده‌هایی در پستان به هر شکل بوجود می‌آیند که باید

بررسی شوند و در صورتیکه توده مذکور نوعی از سرطان باشد، هر چه زودتر مشخص شود؛ اولاً درمان بیمار مختصرتر می‌تواند باشد و ثانیاً احتمال درمان قطعی بیمار بیشتر است، پس بهتر است حداقل یک بار در ماه یک خانم خودش را معاینه کند. ضمناً، بعضی از کیست‌ها که نیاز به بررسی پیدا می‌کنند حتی ممکن است یک شبه بزرگ شوند؛ یعنی ممکن است بیمار امروز به پزشک متخصص پستان مراجعه کند و هیچ توده‌ای در بررسی مشخص نباشد اما هفته بعد خودش در معاینه توده بزرگی را لمس کند که نیاز است مراجعه نماید تا بررسی شود. در ضمن از آنجا که توده‌های پستان از نظر پاتولوژی، علت‌های متفاوت دارند که فقط با برداشتن کامل توده و با آزمایش پاتولوژی میتوان تشخیص دقیق داد و این کار به صلاح بیماران نیست؛ چون اغلب جواب نمونه‌برداری منفی است و فقط هزینه‌ای به بیمار و شرکت‌های بیمه تحمیل می‌شود پس در بعضی شرایط که توده از نظر پزشک در معاینه و بررسی خوش خیم است توصیه می‌شود تحت نظر قرار گیرد ولی باید متوجه باشید که هنوز تشخیصی وجود ندارد و تحت نظر بودن یعنی پزشک در طول زمان با معاینه و بررسی توده می‌تواند مشخص کند که آیا آن توده نیاز به نمونه‌برداری دارد یا نه؟ ولی به هر حال ترس از مراجعه و ترس از معاینه را کنار بگذارید، چون هر بیماری یک زمان طلایی برای درمان دارد و نباید آن زمان طلایی را از دست داد. ضمناً در دسته بیماری‌های پستان نوعی از توده‌های سرطانی وجود دارند که ممکن است بعد از سال‌ها تبدیل به سرطان فعال شوند و یا انواعی از بافت‌هایی وجود دارند که احتمال تبدیل شدن به سرطان در آن‌ها وجود دارد پس متوجه باشید که توده‌هایی که سال‌هاست تغییر خاصی نداشته‌اند ولی پزشک ترجیح می‌دهد به علت وجود آن شما تحت نظر باشید به این علت است که ممکن است توده از نظر پاتولوژی جزو آن گروه باشد و در آخر به خانم‌هایی محترمی که این مقاله را می‌خوانند توصیه می‌کنم برای بررسی بیماری پستان به همکاران جراح عمومی که در این مورد اطلاعات کافی دارند، مراجعه نمایند و ضمناً به توصیه پزشکی که به او اعتماد دارند و تحت نظر ایشان قرار دارند؛ دقیقاً توجه فرمایید تا خدایی نکرده دچار پشیمانی نشوند.

دانستنی‌هایی در ارتباط با تغذیه مناسب

پاسخ به سؤالات شما با دکتر فاطمه رجبی پور
فوق تخصص خون و آنکولوژی، عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

سؤال: تغذیه سالم جهت پیشگیری از کم خونی در افراد بزرگسال باید به چه صورت باشد؟

پاسخ: تغذیه سالم در عمل کار دشواری نیست، اگر بتوانیم عادات غلط و کهنه تغذیه نادرست را کنار بگذاریم. تغذیه سالم به معنی اجتناب از خوردنی‌های لذیذ و دوست داشتنی نیست، بلکه به معنای رعایت در حد و مرز خوردنی متناسب با نیاز روزانه به مواد غذایی مناسب است، پس متناسب بخوریم. در روز از نان و غلات و سبزیجات و میوه‌های تازه و لبنیات حتماً به مقدار کافی مصرف کنیم و در هفته از گوشت و مرغ و ماهی و تخم مرغ و حبوبات حداقل یکبار به تناوب جهت جلوگیری از کم خونی استفاده نماییم. از مصرف نمک و شکر و قند و شکلات و شیرینی پرچرب حتی الامکان اجتناب کنیم. به اندازه کافی آب بنوشیم که دچار مشکلات کلیوی نشویم. غذا را متنوع و بامحتوا انتخاب کنیم. جهت پیشگیری از کم خونی مواد سرشار از ویتامین آهن و فولات و ویتامین B۶، B۱، C، B۱۲ مصرف نماییم.

سؤال: تغذیه سالم جهت پیشگیری از کم خونی در کودکان باید به چه صورت باشد؟
پاسخ: در خصوص کودکان، دو سال اول زندگی با رشد و تکامل سریع جسمی و ذهنی همراه است، لذا تغییرات زیادی در این دوران رخ می‌دهد که بر غذا خوردن و دریافتی مواد مغذی اثرگذار است. هر گونه کمبود در دریافت مواد مغذی از جمله: آهن، روی و ویتامین A، C، B، D می‌تواند عواقب جبران ناپذیری بر تکامل مغزی و جسمی شیرخوار داشته باشد.

سؤال: تغذیه مناسب برای بیماران سرطانی باید چه صورت باشد؟
پاسخ: تنها راه درمان سرطان، شیمی درمانی و پرتو درمانی است؛ ولی در کنار

این درمان تغذیه مناسب و دوری از عوامل محیطی سرطان زا نقش عمده‌ای در تسریع بهبودی دارند. همچنین، دوری از مواد سمی سرطان زا مثل: الکل، ارسنیک، کبالت، کروم، کافئین و استعمال دخانیات موجب کمک به روند بهبودی می‌شود. بیماران سرطانی باید حتی الامکان از لبنیات، میوه‌های قابل شستشو و پوست گیری مثل: پرتقال، سیب و غذاهای پخته شده استفاده نمایند. در زمان شیمی درمانی از غذاهای کنسرو، فست فود، تنقلات مانده استفاده نشود و بلکه مواد غذایی پخته شده و میوه‌های قابل پوست گیری مصرف می‌شوند. مصرف پروبیوتیک‌ها بویژه در افرادی که حالت تهوع دارند توصیه می‌شود. مصرف سبزیجات خام توصیه نمی‌شود، خصوصاً در زمانی که گلبول‌های سفید زیر پانصد باشد. گاهی مصرف میوه خام به دلیل آفت کش‌ها منع می‌شود. مصرف نمک و کربوهیدرات در زمان کورتن‌تراپی محدود می‌شود. مصرف کنسرو ماهی به دلیل آلوده بودن به جیوه از رژیم غذایی حذف شود. زمانی که آفت‌های دهانی دارند، از غذاهای شور و ترش پرهیز کنند. مصرف شیر حاوی پروبیوتیک توصیه می‌شود. در شب قبل از شیمی درمانی توصیه به مصرف غذای پر کالری مثل: ما کارونی می‌شود که جبران بد غذایی روز بعد را بکند. توصیه می‌شود در سه روز اول شیمی درمانی از غذاهای کم چرب استفاده شود. در مجموع برای افراد بسته به میل و وضعیت مزاجی که بیوست یا اسهال باشند و یا دچار تهوع و عدم تحمل مواد غذایی پر حجم باشند،

تغذیه‌ای مناسب حالشان باید در نظر گرفته شود. مصرف شاهدانه که سرشار از امگا ۳ و ۶ و فیبر است، جهت پیشگیری از گسترش سلول‌های سرطانی توصیه می‌شود و همینطور مصرف تخم مرغ عسلی در دوره نقاهت می‌تواند در جهت تأمین پروتئین، ویتامین و مواد معدنی کمک کننده باشد.

هنر ترم و درونی تای چی جوان را بشناسیم

به قلم بانوی تای چی ایران
استاد شکوفه دیوانی

از آنجا که طبیعت پیوسته در حرکت است، انسان هم به عنوان جزء کوچکی از طبیعت پیوسته بایستی خود را با آن همگام نموده و جسم و روح خویش را پویا نگه دارد. یک ضرب المثل چینی می‌گوید: "لولای درهیچگاه فرسوده نمی‌شود و آب جاری هیچگاه نمی‌گردد." انتخاب نوع حرکت به آگاهی و ذوق افراد بستگی دارد، اگرچه شکل و نوع تمام ورزش‌ها در ظاهر متفاوت است؛ لیکن هدف نهائی که پویائی و سلامت است در تمامی آن‌ها مشترک می‌باشد. بنا به گفته‌های قدیمی، «هوانگ تی» معروف به امپراطور زرد که در ۲۷۰۰ سال پیش از میلاد مسیح حکومت می‌کرده است؛ نوعی ورزش به نام «تائوین» را به منظور افزایش طول عمر خود انجام می‌داده است. کلمه «تائو» به معنی راهنما و جلودار و «ئین» به معنی هدایت و رهبری می‌باشد. عامل اصلی در تمرین «تائوین» روشی بود که در آن حرکات دست و پا با تنفس ترکیب و تلفیق می‌شدند و این یگانگی و اتحاد موجب می‌شد تا تمرین‌ها برای سلامتی و تندرستی مفید واقع شوند که این تمرینات به تمرین‌های دم و بازدم مشهور بودند.

در تاریخ آمده است که «هوانگ تی» در ملاقات خود با یک پیر فرزانه نصیحتی از او مبنی بر پرهیز از برانگیختن شهوت و احساسات، آرام ساختن فکر و اجتناب از هر آنچه که موجب اضطراب و پریشانی می‌شود، گرفت. «هوانگ تی» با پیروی از این نصیحت و تمرین شیوه ابدائی خود به عمر طولانی دست یافت و به قولی حکومت او به عنوان یک امپراتور یکصد سال بطول انجامید. اقدامات «هوانگ تی» نقطه شروع و سرآغازی برای روش‌های مراقبه و فرم‌ها و تمریناتی بود که به عنوان تای چی جوان شناخته می‌شوند.

در بسیاری از ورزش‌ها نیرو و یا سرعت جزء جدانشدنی آنهاست و شرایطی چون بالا رفتن سن، بیماری‌ها، سرما و گرمای هوا، آفتاب سوزان، باران تند، بارش برف، مکان خاص و تهیه وسایل خاص انجام آن ورزش و غیره، عواملی هستند که برای انجام انواع ورزش‌ها به نوعی مانع ایجاد می‌کنند، لیکن تای چی چون ورزشی است که برای همه افراد در هر مقطع سنی و در هر آب و هوایی بدون نیاز به وسیله و مکان خاص قابل اجراست. از دید نگارنده این سطور ورزش تای چی چون ورزشی مفید برای همگان است، اما در این میان خانم‌ها به دلیل ساختار خاص فیزیولوژیکی بدنشان بهره بیشتری از آن خواهند گرفت.

شایان ذکر است که سلامتی یک جامعه مبتنی بر سلامتی زنان آن جامعه است. کودک سالم معمولاً از مادر سالم متولد می‌شود. از آنجا که ورزش تای چی چون بیشترین اثر را بر حفظ و تداوم سلامتی دارد و نیز موجب نشاط و انعطاف پذیری زیادی می‌شود، لذا توصیه می‌شود که خانم‌ها ورزش تای چی چون را انتخاب کنند؛ زیرا وجود ترکیب موزون فرم‌ها، حرکات تعادلی، تمرین‌ها آرام‌سازی عضلات و نیز رهائی و آرامش در تای چی چون، دقیقاً با سیستم بدنی خانم‌ها همخوانی دارد.

کسب مدال طلا توسط شکوفه دیوانی در مسابقات جهانی تای چی جوان هنگ کنگ، چین - سال ۲۰۰۹
Gold Medals by Shokofeh Divani in world championship competition of Tai chi Chuan Hong Kong, China - 2009

بادرنجبویه گیاهی آرام بخش

بادرنجبویه، گیاهی داروئی است. امروزه این گیاه را در باغ‌ها و مزارع تزئینی، طبی و عسل کشت میکنند. در ایران این گیاه در اطراف تهران، نواحی شمالی و شرقی ایران و آذربایجان می‌روید. برگ بادرنبویه دارای «تانن»، «قندهای مختلف»، «مواد رزینی»، «مواد پکتیکی» و ۰/۱ تا ۰/۲۵ (گاهی ۰/۷۵) درصد «اسانس» است که ماده مؤثره آن به حساب می‌آید. اسانس، مایعی بیرنگ یا به رنگ زرد روشن تا مایل به خاکستری است که دارای بوئی بسیار مطبوع شبیه لیمو است. بادرنبویه به‌عنوان مقوی معده ضدنفخ است و از پماد آن به‌عنوان ضدتبخال استفاده می‌گردد. روغن این گیاه آرامش بخش بوده و فشار خون را کمی پایین می‌آورد. تعداد ضربان نبض را نیز کاهش می‌دهد. برای تهیه دم کرده، مقدار یک قاشق مرباخوری بادرنبویه را به ازاء یک فنجان آب جوش در نظر بگیرید. این دم کرده را می‌توانید ۲ تا ۳ فنجان در روز برای رفع تهوع و درد شکم و تسکین حالات عصبی مصرف کنید. این گیاه در مقادیر کم، داروئی بادشکن است، ولی مقادیر زیاد آن خواب‌آور است. در مصرف بادرنبویه، هنگام ابتلاء به اختلالات تیروئیدی احتیاط کنید. بهتر است اشخاص گرم مزاج این گیاه را نخورند و اگر هم مصرف کردند، برای رفع عوارض آن می‌توانند از سکنجبین استفاده کنند. تهوع و گیجی، تحریکات پوستی و در مواردی ناراحتی گوارشی، خستگی عمومی، احساس سنگینی در سر، بی‌حسی و سپس خواب عمیق و کاهش فشار خون از عوارض جانبی مصرف این گیاه داروئی می‌باشد.

موفقیت را می‌توان در سه جمله خلاصه کرد:

- (۱) از دیگران آگاهی بیشتری داشته باش
- (۲) به نسبت سایرین بیشتر فعال باش
- (۳) سطح توقعات از دیگران کمتر باشد

ویلیام شکسپیر

کودکان، ناتوان ترین قربانیان فرقه‌ها

فرقه‌ها به بچه‌های ما آسیب رسانده و خانواده‌های ما را در هم می‌درند. کودکان، ناتوان ترین قربانیان حاکمیت خشن و خودکامه فرقه‌ها هستند. در فرقه‌ها از کودکان بهره‌کشی می‌شود. در برخی موارد این بهره‌کشی‌ها منجر به مرگ کودکان می‌شود و یا آسیب‌های جدی به روح و روان آنان وارد می‌کند. «سرکردگان» این گروه‌ها و اعضای بزرگسالشان، در بسیاری موارد به بهره‌کشی و نقض حقوق شهروندی کودک محکوم شده‌اند.

خانم دکتر "مارگارت تالرسینگر" نویسنده‌ی کتاب فرقه‌ها در میان ما می‌گوید: "سال‌ها قبل من و یکی از همکارانم با یک زوج جوان به درخواست وکلای حقوقی‌شان مصاحبه کردیم. زوج که زمانی از شهروندان خوب و پدر و مادری دوست‌داشتنی بودند، متهم شده بودند که با کتک زدن پسرشان موجب مرگ او شده‌اند. زمانی که این والدین عضو یک فرقه در ویرجینیای غربی به رهبری یک زن بودند، پسر ۲۳ ماهه‌شان حین بازی با نوه سرکرده، او را زده یا هول داده بود. به پدر و مادر کودک دستور داده شد که فرزند را وادار به عذرخواهی نمایند، در غیر این صورت؛ هیچکس به بهشت نخواهد رفت. کودک توسط پدرش با یک چوب در حالی که مادرش هم در اتاق بود، به مدت بیش از دو ساعت کتک خورد. نشیمنگاه و پاهای پسر کبود و غرق در خون بود و نهایتاً بچه جان داد. در دادگاه من تشریح کردم که چگونه رهبر به تدریج کنترل اعضای گروه را به دست گرفته و کتک زدن بچه نتیجه‌تعالیم آن زن بر والدین بوده است. در بسیاری از فرقه‌ها جنبه‌های مختلف کودک‌آزاری صورت می‌گیرد."

تناقض عظیمی بین رفتارهای فرد قبل از به عضویت درآمدن در فرقه و رفتاری که درون فرقه بروز می‌دهد، وجود دارد. این تناقض مردم را متعجب می‌کند که چگونه چنین تغییری در برخورد و رفتار یک فرد ممکن است، ایجاد شود و اینکه چگونه سرکردگان زرتنگ فرقه‌ها می‌توانند مردم را به انجام خواسته‌هایشان وادار نمایند. به نظر خیلی پوشیده و مرموز به نظر می‌رسد، ولی بسیار واضح است. همه فرقه‌ها و گروه‌هایی که از فرآیند بازسازی فکری استفاده می‌کنند، از تکنیک بازسازی فکری استفاده می‌کنند. این اعمال در داخل گروه‌های گوناگون، متفاوت است. اغلب اعضای یک لایه از گروه نسبت به نوع عملکرد و سوء استفاده‌ای که در سطوح بالاتر یا پایین‌تر در یک گروه صورت می‌گیرد، هیچ آگاهی ندارند. فرد سوء استفاده‌گر برای تغییر رفتار افراد، از برنامه‌های متعدد هماهنگ شده با زبان خوش استفاده می‌کند که برایش کم هزینه‌تر، بدون نمود و بسیار مؤثرتر خواهد بود.

با توجه به نکات فوق ضرورت آگاهی دادن به جامعه بیش از پیش احساس می‌شود. نگرانی ما به این دلیل است که فرقه‌ها برخی از بهترین اذهان جامعه را از آموزش و افکار مثبت منحرف می‌کنند. بسیاری از افراد جامعه با جذب شدن به این فرقه‌ها از علم، تدریس، پزشکی، زیست‌شناسی و سایر مشاغلی که می‌تواند در خدمت بشریت قرار گیرد، بازمانده‌اند. آن‌ها به فرقه کشانده شده‌اند، جایی که نهایتاً سال‌های عمرشان را فقط در راستای حفظ قدرت و منافع سرکرده‌ای خود انتصابی صرف نموده‌اند. آن‌ها بهترین سال‌های زندگی‌شان را از دست می‌دهند. زمانی که این افراد از فرقه جدا می‌شوند، ممکن است نتوانند توانایی‌ها و استعداد‌های قبلی‌شان را بکار گیرند، چرا که در بسیاری از زمینه‌ها عقب افتاده‌اند و یا آسیب‌های جبران‌ناپذیر جسمی و روانی به آن‌ها وارد شده است.

فرقه‌ها اعضای خود را علیه خانواده شان با استفاده از تفکرات افراطی منطبق بر ایدئولوژی فرقه، برمی‌انگیزند و آنان را مجبور به دروغ‌گویی در برابر خانواده شان می‌کنند. در صورتی که والدین همراه فرزند نشوند، تصویری شیطانی از آن‌ها ترسیم می‌کنند. فرقه‌های مذهبی اعضای خود را تعلیم می‌دهند تا خود را خاص بدانند. آنان غیرخودی‌ها (حتی اقوام درجه یک) را در سطح پایین تر قرار داده و گاهی آنان را مانند شیطان تلقی می‌کنند.

باید اعتراف کرد که فرقه‌ها بر تمامی اصناف مردم تأثیر گذاشته و در همه‌ی اقشار جامعه نفوذ می‌کنند. از آنجا که فرقه‌ها مخرب و خشونت بار هستند، فعالیت‌های آنان موجب نگرانی است. بعضی از آن‌ها با اعضای خود بد رفتاری می‌کنند و برخی دیگر خشونت خود را متوجه بیرونی‌ها می‌کنند و البته، در بیشتر موارد در هر دو جهت عمل می‌کنند. اعضای فرقه‌ها به حمل و نگهداری سلاح غیرمجاز

مبادرت ورزیده و به افسران مجری قانون شلیک کرده و با آنان حین انجام معاملات مواد مخدر و فحشا درگیر شده‌اند. آنان تنبیهات مختلفی برای اعضای خود اعمال می‌کنند و حتی اعضای را که از فرقه جدا می‌شوند را به قتل می‌رسانند. اعضای فرقه‌ها در جرائم مختلفی از قبیل: طرح دسیسه برای فرار از مالیات، جاسوسی علیه دولت و کلاهبرداری شرکت می‌کنند. یک فرقه لازم نیست حتماً بزرگ باشد تا اوضاع فرد یا جامعه را زیر و رو کند، فرقه‌های کوچک نیز می‌توانند به اندازه فرقه‌های بزرگ آسیب رسان باشند. متأسفانه روزانه در اطراف ما به مردم صدمات روانی، روحی، فیزیکی و یا اقتصادی جبران‌ناپذیری توسط فرقه‌ها بزرگ و کوچک وارد می‌آید.

نگاهی به فیلم معناگرای استاکر

مهسا مستقیمی، پژوهشگر حوزه هنر و سینما

استاکر (استالکر) فیلمی است رومی، محصول ۱۹۷۹ و ساخته‌ی «آندری تارکوفسکی» در سبک علمی-تخیلی پسا رستاخیز. فیلم براساس داستان گردش کنار جاده اثر برادران استروگاتسکی ساخته شده است.

عنوان فیلم به رومی می‌باشد که به معنای «راه بلد» یا «راهنما» است. استاکر نیز مانند بسیاری دیگر از فیلم‌های تارکوفسکی برپایه‌ی برداشت‌های بلند و آرام گرفته شده است، با حرکات ریز و ماهرانه‌ی دوربین و پرهیز از شیوه معمول مونتاز سریع جهت

ایجاد روایت و صحنه‌های دراماتیک. در عوض نماهای بسیط تارکوفسکی به صورتی شاعرانه حقیقتی طبیعی را به نمایش گزارده است که به دور از هرگونه برداشتهای معمولی است. شاید آنچه از ابتدا به فهم ما از فیلم کمک می‌کند، شناخت تارکوفسکی و دنیای مورد علاقه اش است که موجب تعبیر کدهای فیلم به شکلی معنوی تر و انسانی تر می‌گردد. کارکتر «استاکر» هدفی ورای واقعیت دارد. «استاکر» به نیاز انسان به ایمان در حالی که در بیرون دنیای مرسوم اعتقادات قرار گرفته، اشاره می‌کند.

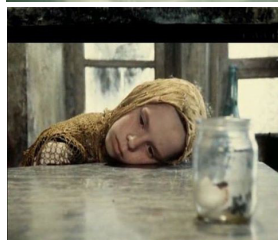

ابتدای فیلم «استاکر» تصویر به تدریج از تاریکی به سیاهی روشن می‌شود، سپس در آستانه در اتاق نوری دیده می‌شود؛ به تدریج از میان در می‌گذریم در حالی که سکوت قطار را در دوردست می‌شنویم. بعد به میزی می‌رسیم که رویش یک لیوان قرار دارد. در میان تعجب ما لیوان خود به خود به حرکت درمی‌آید (توهمی از معجزه) ولی لحظاتی بعد متوجه می‌شویم که حرکت لیوان به جهت حرکت قطار از کنار خانه بوده است و در این دنیای تیره و غمزه معجزه جایی ندارد. تصاویر پیش از رفتن به منطقه ممنوع سیاه و سفید است یا با فیلترهای تیره رنگ گرفته شده است، اما تصاویر منطقه ممنوع رنگی است. گویی جهان خارج از منطقه ممنوع جهانی است سرد و دلگیر و فاقد ایمان، اما جهان رؤیاگونه منطقه ممنوع رنگی و گویی جهان ایمان است.

سه شخصیت فیلم «استاکر»، «نویسنده» و «پروفیسور» برای ورود به منطقه سوار واگنی می‌شوند. ابتدای در نمای ورودی آن‌ها را می‌بینیم که کنار واگن ایستاده‌اند و آن را راه می‌اندازند، بعد دوربین از پشت سر، نویسنده، پروفیسور و استاکر به ترتیب در قاب‌هایی ثابت نشان می‌دهد در حالی که پس زمینه نمای مناظر در حال حرکت هستند. گویی ما نیز همراه این سه سوار واگن شده‌ایم و قدم در سیر و سلوک شخصیت‌های فیلم گذاشته‌ایم و از نقطه نظر آن‌ها تصاویر منطقه را می‌نگریم. پروفیسور برای این به منطقه آمده که مکانیسم علمی معجزه را کشف کند و نویسنده هم فکر می‌کند

که اگر وارد اتاق آرزوها شود بهتر خواهد نوشت، ولی بعد می‌گوید که اگر نابغه شوم چه نیازی به نوشتن خواهم داشت. به هر حال هیچ بارقه‌ای از ایمان در این دو شخصیت دیده نمی‌شود و آن‌ها در نهایت از ورود به اتاق آرزوها سرباز می‌زنند و شاید آن‌ها به اندازه کافی رنج دیده نیستند که در امتحان ایمان پذیرفته شوند. «استاکر» می‌کوشد تا

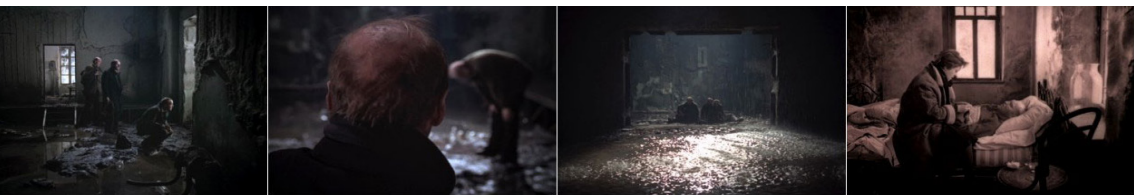

بارقه‌ای از ایمان در دل نویسنده و پروفیسور برافروزد، ولی موفق نمی‌شود. در این زمانه ویرانی باورها و ایمان، برای استاکر پرسش اصلی روشن کردن جرقه‌ای است؛ جرقه باور در دل آدمیان.

به گفته‌ی خود «تارکوفسکی» فیلم تمثیل جست و جوی ایمان است. بدون ایمان آدمی از تمامی تبار معنوی خویش جدا می‌شود و به نابینایی تبدیل می‌شود. در «استاکر» هم درست چون سولاریس ما با همان مسائل اخلاقی جاودانه که به سان معماهایی پیش روی انسان قرار داشته‌اند و سده‌هاست که حل نشده‌اند رو به روییم؛ خواست قدرت و کوشش در برآوردن آرزوهای شخصی، ناامیدی از زندگی، گناهان و شکنجه‌های روحی، ناتوانی از یافتن راه حل، بی‌معنایی زندگی، ناتوانی در ایجاد ارتباطی درست با دیگران. در عین حال، آشکارا در استاکر سوپه‌ای معنوی مطرح می‌شود. باور به معجزه و رهایی. اینجا معجزه روی می‌دهد. روی زمین به دست دخترکی فلج، معجزه‌ای که جز سگی هیچ کس شاهد آن نیست.

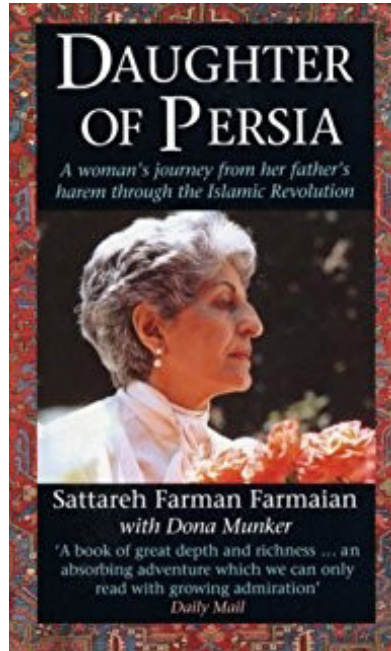
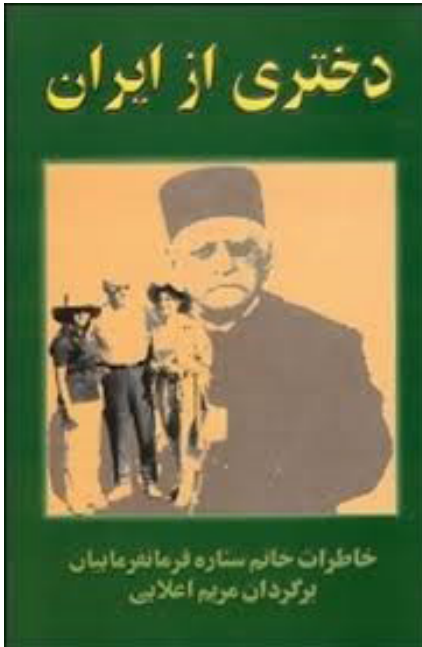
استاکر در این فیلم به دیگران آموزش می‌دهد که نکته‌ی اصلی در راه بودن است و نه به مقصد رسیدن. او می‌کوشد تا در دنیای مادی شعله‌ی ایمان را نگاه دارد. سه مسافر استاکر هر یک تکاملی ویژه دارند که با یکدیگر چیزی کامل‌تر می‌سازند و در آن هر کدام نقش ویژه‌ی خود را دارند. این امر کامل‌تر چیست؟ آیا منطقه، خانه و مهم‌تر از همه اتاق آرزوها بیان نماد یا استعاره‌ای از هستی خداست؟

مطالب برگرفته از کتاب امید باز یافته، سینمای آندری تارکوفسکی، نوشته بابک احمدی است.

سیری در تاریخ

ستاره فرمانمائیان، مادر مددکاری اجتماعی ایران

ستاره فرمانفرمائیان، فرزند عبدالحسین میرزا فرمانفرما و از فعالان اجتماعی ایران و از شخصیت‌های برجسته بین‌المللی است و سال‌ها ریاست سازمان مددکاری اجتماعی ایران را برعهده داشت. ستاره تا سنین نوجوانی در ایران تحصیل کرد و پس از فوت پدر و با اجازه برادر و مادر خود برای ادامه تحصیل راهی آمریکا شد. در آنجا به تحصیل در رشته جامعه‌شناسی روی آورد و پس از پایان تحصیلات در همانجا ماند. او بعدها با یک دانشجوی هندی ازدواج کرد و آن‌ها دارای فرزندی به نام میترا شدند، ولی به علت نیافتن شغل برای شوهرش در آمریکا وی به هند بازگشت و پس از مدتی از ستاره جدا شد. این اولین و آخرین ازدواج ستاره بود. ستاره از همان نوجوانی غمخوار و سنگ‌صبور بود. وی در راه

احقاق حقوق زنان ایرانی بسیار تلاش نمود. از اقدامات ماندگار او تأسیس مراکز رفاه در محله‌های فقیرنشین و حاشیه تهران بود که به کودکان و خانواده‌ها کمک می‌کردند. او اولین کسی است که سیستم آموزشی مهدکودک‌ها در ایران را براساس اصول تربیتی مدرن تغییر و تحوّل داد. «مدرسه عالی مددکاری اجتماعی» بعد از چند سال فعالیت با مجوز وزارت علوم به دانشگاه ارتقاء یافت و از طریق کنکور سراسری در دو مقطع لیسانس و فوق لیسانس دانشجو جذب می‌کرد. این مدرسه و شاگردان ستاره فرمانفرمائی‌ان خدمات اجتماعی و حمایتی بسیاری را در پرورشگاه‌ها، محله‌های فقیرنشین، مدارس، زایشگاه‌ها و درمانگاه‌ها تعریف و اجرایی کردند. وی در سال‌های دهه ۵۰ و ۶۰ میلادی به دعوت سازمان ملل متحد، برای اجرای طرح‌های مددکاری اجتماعی در خاورمیانه به عراق و پس از آن به مصر، سوریه و لبنان سفر کرد. دانشگاه «هاروارد» نام ستاره فرمانفرمائی‌ان را به عنوان یکی از زنان پیشرو در علم مددکاری در لیست «زنان تأثیرگذار تاریخ آمریکا» قرار داده است. او خاطرات زندگی و کار حرفه‌ای خود را در کتابی با عنوان «دختری از ایران» منتشر کرد که این کتاب در ایران بارها تجدید چاپ شد. این بانو ساعت ۱۲:۳۶ روز چهارشنبه سوم خرداد ۱۳۹۱ هجری شمسی مطابق با ۲۳ می سال ۲۰۱۲ میلادی، در لس آنجلس و در سن ۹۱ سالگی در گذشت.

آتش نشان‌ها، جان فشانند!

همایشی با حضور عشق و اشک و آتش، چه کسی مقصر است؟

نویسنده: بانو صدیقه انجم شعاع

خیلی امیدوار بودم و پیگیر که سه عنصر عشق و اشک و آتش را یکجا بیابم؛ سال‌ها دنبالشان بودم و همیشه یکی شان مفقود بود یا در وسعتی کوچک جمع بودند. در هشت سال دفاع مقدس، عشق همیشه بود و اشک همراهش؛ اما آتش گاه و بیگاه در کمین گاه عشق می‌نشست و بهترین‌ها را شکار می‌کرد. شهیدانی را می‌شناسیم که در آتش عشق سوختند و با اشک شوق از وصال شهادت، به معبود بی‌مثال پیوستند و اسطوره شدند. «شهید علی عرب»، نوجوان شانزده ساله‌ی کرمانی در این عنوان یاد می‌شود و دیگرهای دیگر.

این روزها حادثه پلاسکو بر سر زبانهاست. از همان نخستین ساعات اتفاق غم انگیز همه به دنبال علت و علل و مقصر و مقصرها می‌گردند و من هم تا اینک که فراغ یافته و در هاله‌ای از درد و فراق به دنبال مقصرهای همیشگی، به عشق و اشک و آتش در کنار یکدیگر رسیدم. آتش می‌گوید: من مقصر نیستم. خاصیت من سوزندگیست، اما گاه به فرمان پروردگار از خاصیت خود منع می‌شوم و برداً و سلاماً می‌گردم؛ چون گلستانی بر حضرت ابراهیم پیامبر اولوالعزم (علیه السلام). عشق می‌گوید: مقصر همیشگی این صحنه‌ها من هستم، حتی سوزناک تر از آتش هم می‌شوم. عشق تا نباشد مشاغل سخت انتخاب نمی‌گردند. از نظام و انتظام گرفته تا پرستاری و امداد و تا آتش نشان و

حتی خبرنگار. عشق کارساز است. عشق از علاقه و شجاعت و ایمان، موجودی عاشق و بی نظیر می‌سازد که حاضر می‌شود در سخت‌ترین شرایط از خود خود، جان خود، خانواده و مال خود بگذرد و به جامعه امنیت و سلامت ببخشد. عشق اهل محاسبه نیست. درنگ را جایز نمی‌شمارد. خطا نمی‌کند. به چه کنم، چه کنم گرفتار نمی‌شود. به دنبال شهرت و ثروت و رفاه نیست. سهم خواهی و انتقام در قاموس شریفش جایی ندارد و جایگاه امید در پیشگاهش تنها رضایت حق تعالی است.

اشک می‌گوید: پس من هم مقصرم نه به قدر عشق ولی به اندازه رفاقتی که با او دارم، مقصرم. اشک همدم دیده است و هم‌نوا دل. دلی که بشکند و توبه کند. دلی که بسوزد و التماس کند، دلی که غمگین شود و در دریای بغض گرفتار آید و دلی که عاشق شود. عشق همه گونه اش اما عشق آسمانی، اشک‌های آسمانی دارد و جاودانی. هم سوزنده است و هم رهابخش. هم جانگداز است هم معنوی. من مقصرم. از چشم‌های بیشمار از انسانها از لحظه خلقت سرازیر شده‌ام. بر گونه‌هایی بی حساب جاری گشته‌ام و در سجده‌های بی‌اندازه، بر خاک نشسته‌ام و فرو رفته‌ام و آسمانی شده‌ام.

آتش می‌گوید: این طور که شما خود را مقصر می‌دانید پس من هم مقصرم، مخصوصاً در این سانحه دردناک. می‌گویم: چطور؟ آتش می‌گوید: «آتش نشان مرا می‌شناسد. جنس مرا می‌شناسد. سوزندگیم حتمی است. اگر ایمنی نباشد، اگر آتش در وسعت زیاد باشد. خسارت‌ها هم زیاد می‌شود، اما آتشنشان از آتش فراری نیست. آتش او را به سمت خود می‌خواند و می‌کشانند. در خود فرو می‌برد و بر نفس و جانش نقش سوزان می‌نشانند. آتشنشان اگر عاشق نباشد، جرأت ندارد. اگر عاشق نباشد، عافیت طلب می‌شود. اگر عاشق نباشد در آتش می‌سوزد و سیاه و دردناک و بی‌خاصیت می‌شود. آتشنشان اگر عاشق نباشد، اگر بال پرواز در زیر لباس‌ها و ماسک‌ها و تجهیزات سنگین نداشته باشد، می‌سوزد و خاکستر می‌شود و در خاک می‌ماند.»

عشق می‌گوید: حرف‌های دل مرا می‌زنی آتش! آتش ادامه می‌دهد: من مقصرم. هر جا که باشم با غصه همراهم. با درد هم آهنگم. نقص می‌آورم و اشک اثر شرمندگی من است. اشک می‌گوید: همراهی من و تو حکایت‌های تاریخ است و آتشنشان‌ها قصه‌های غم‌انگیز این همراهی را می‌دانستند. عشق می‌گوید: بر ایمان بگوئید. آتش می‌گوید: جایی که من بوده‌ام، اشک بوده و تو هم، اما من شرمسارم.

می‌گویم: ساده بگوئید که ما هم بفهمیم. آتش اشک می‌ریزد و اشک می‌سوزد و عشق به قصد هلاکت، از خود بی‌خود می‌شود. اشک کلام را می‌شوید و می‌گوید: در مدینه، پشت در چوبی. وقتی «حبیبه خدا» می‌سوخت... می‌فهمم، می‌سوزم و اشک می‌ریزم. «فاطمیه» نزدیک است و من سزای این قصور را درک می‌کنم. عشق تو بگو که شرمساری نداری. عشق که اشک ریزان است، از اشک استمداد می‌جوید و همگی از

آتش می‌خواهیم نقل قصه را، چرا که از اول حادثه بوده است!
آتش می‌گوید: من بی‌تقصیرم. به دست ستمکاران اسیر بودم و آن‌ها مرا به جان خانه‌ای افکندند که مهبط فرشتگان بود و در درونش «انسیه حوراء». اشک می‌گوید: طاقت شنیدن ندارم. خون هم اگر شوم و از دیده‌ها سرازیرگردم، باز عظمت غصه پشت در پدیدار نمی‌شود که نمی‌شود.

عشق می‌گوید: «حالا وقت آن است که اعتراف کنم سهم من در این سانحه جانکاه به مصیبت آتش زدن در خانه «بنت نبی خدا» بیشتر مربوط می‌شود. جوانان آتش نشان هر «فاطمیه» و در غیر «فاطمیه» به شنیدن روضه آتش کشیدن خانه «فاطمه» (س)، حساس بودند و غیرتشان آتش می‌گرفت و اشک تنها مددشان در بروز احساسات و عشق پاکشان بود.»

آتش‌نشان‌ها می‌گفتند: «کاش ما بودیم و به اشک و سرپنجه‌های ارادت، به آتش چنگ می‌افکندیم و پشت در بی‌بی دو سرا، گرفتار نمی‌آمد.» می‌گفتند کاش ما باشیم و در رکاب «مهدی» (عج)، آتش نشانان دل سوخته‌ی شیعیان «فاطمه» (س) باشیم. آتش‌نشان‌ها با «یا فاطمه» وارد آتش می‌شوند و در بروز حادثه از صبر فاطمی، صبر می‌طلبند و اشک که حامی صبر است. اشک می‌گوید: در هنگامه‌ی آتش، اشک خشک می‌شود و از سرچشمه‌ای دیگر سر می‌زند؛ از چشم یتیم و بازمانده و آن‌ها که می‌بینند و متحیرند و کاری از دستشان بر نمی‌آید. گرمی اشک گونه فرزندان شهیدان، از آتش هم گدازنده تراست و اشک فراق مادرها و پدرها و همسرها و خواهرها و برادرها. در همه جا من بوده‌ام و دوست داشته‌ام با جاری شدن و سیلابی شدن، به آرامش و آرام بخشیدن برسم.

عشق می‌گوید: قبل از همه‌ی این‌ها عشق کار خودش را می‌کند، وقتی همه‌ی تقصیرها به گردن عشق باشد، زبان‌ها قاصر می‌ماند و نان به نرخ روز خورها، فرصت طلب‌ها و ماهی‌گیرها از آب گل آلود و خودنماها، به قدر پیشیزی، راه به جایی نمی‌برند. چون عاشق‌ها، اهل معامله با دنیا و دنیا طلب‌ها نیستند و فرصت استفاده از نام و راهشان را که جز خدمت خلق خدا و خواستن اجزاز خالق نیست، به احدی نمی‌دهند. آتش‌نشان‌های عاشق برای سوختن نمی‌روند، اما پای ایثار که به میان می‌آید، ققنوس معرکه می‌شوند و بال و پیر می‌سوزند تا عشق نسوزد. اشک نخشکد و احساس در آتش حسادت تنها نماند. آتش می‌گوید: به رویم می‌آوری که حسادت آتش است و خاصیت خانمان سوزیش از سوختن کالا و خانه و کاشانه افزون تراست.

عشق می‌گوید: واقعیت تلخ است و تلخ‌تر از آن انکار واقعیت است که به قبیای بعضی‌ها برمی‌خورد. اشک می‌گوید: من هنوز آغاز راه یک فاجعه‌ام. اشک‌های تنهایی. اشک‌های بی‌کسی و اشک‌های کودکانه، غم‌هایی است که خودم هم را گرفتار می‌کند. آتش می‌گوید: خوب است که اشک هست. خلقت خدا بی‌حکمت نیست. اشک، هر

آتشی را فرو می‌نشانند؛ حتی آتش فراق را که ناگهانی و بی‌خبر، درد خود را پدیدار می‌کند. عشق می‌گوید: باز هم این عشق است که بار سنگین همه‌ی دردها و آلام را به دوش می‌کشد. وقتی عاشقی در پی عشق به معبود، به جامه‌ی شهادت آراسته می‌شود، درد فراق کشیدنی می‌شود از نوع عشق و عاشقی. درد بی‌پدری و بی‌سرپرستی چشیدنی می‌شود از نوع عشق و عاشقی و آتش نشان می‌شود. شهید آتش از نوع شهید عشق و عاشقی، می‌شود. شهید خاک وطن که بر خاک می‌افتد و تا آسمان بال می‌گشاید. می‌شود شهید آسمان وطن و ناظر خاک نشین‌ها، می‌شود شهید آتش و مثل شهیدان شیمیائی، شهیدان گمنام، شهیدان غدیر، شهیدان غواص، شهیدان هسته‌ای، شهیدان منا، شهیدان مدافع حرم و شهیدان دیگری که در برهه‌های حساس انقلاب، پروانه‌های عاشق ولایت می‌شوند و به عشق شمع ولا، می‌سوزند و خاکستر می‌شوند تا نور بماند و خاموشی نیاید هرگز. دیگر مطمئنم مقصر اصلی همه‌ی حوادث آغشته به ایثار و حماسه، عشق است و اشک و آتش که با او هستند و به کار هم می‌آیند.

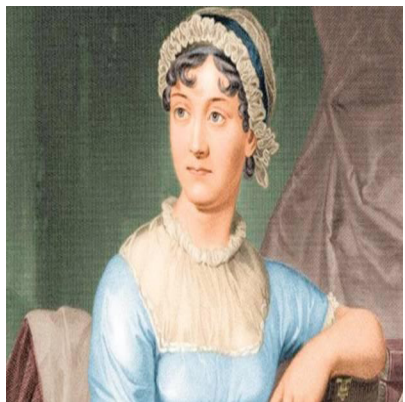
*Two acquaintances. The gratitude of some
was more diffuse; with a look of
look most superior*

جین آستین

زندگینامه - قسمت اول

مترجم: ماندانا قدیانی

جین آستین رمان نویس انگلیسی بود که موضوع داستان‌های عاشقانه او به شرح حال زندگی طبقه متوسط و زمین داران قرن هجدهم و نوزدهم انگلستان می‌پرداخت و اکثر شخصیت‌های اصلی و قهرمان داستان‌های او زنان بودند. همین باعث گشت که به عنوان یکی از نویسندگان آثار پرخواننده مقامی را در ادبیات انگلیسی به دست آورد که شکسپیر در درام داشت. واقع‌گرایی، گوشه‌کنایه‌ها و نقدهای اجتماعی او در میان محققین و منتقدین اهمیت تاریخی پیدا کرده و او را به جایگاهی رفیع رساندند. برخی منتقدین آثارش او را واقع‌گرا و بعضی احساس‌گرا دانسته‌اند. آثار آستین به نقد و انتقاد رمان‌های احساسی نیمه دوم قرن هجدهم می‌پردازد و بخشی از انتقال واقع‌گرایی در قرن نوزدهم هستند. داستان‌های او معمولاً با شمه‌ای از طنز بروابستگی زندگی زنان به امر ازدواج می‌پردازد و دختران در رمان‌های این نویسنده انگلیسی بزرگ برای رسیدن به موقعیت اقتصادی و اجتماعی ایمن درصدد ازدواجی موفق هستند. کتاب‌های او در زمان زندگی‌اش، شهرت مختصری نصیبش کرد، اما انتشار «خاطرات جین آستین» کتاب برادرزاده‌ی جین درباره‌ی او در سال ۱۸۶۹، این نویسنده‌ی بزرگ به مخاطبان بیشتری معرفی شد و تا دهه‌ی ۱۹۴۰ او در جوامع دانشگاهی و ادبی به عنوان یکی از بزرگترین رمان‌نویسان کشور خود شناخته شد. نیمه دوم قرن بیستم شاهد گسترش دانش و تبحر آستین و ظهور فرهنگ طرفدار جینی بود. فیلم‌های زیادی راجع به آثار جین آستین ساخته شدند که معروف‌ترین آن‌ها غرور و تعصب است که بار اول در سال ۱۹۴۰ ساخته شد و بار آخر هم سال ۲۰۰۵ در هالیوود با بازی درخشان کایرا نایتلی (در نقش الیزابت) و ماتیو مک‌فادن (در نقش آقای داری) به

*repeated & fervent acknowledgments for so great
... to her grace. - Emma*

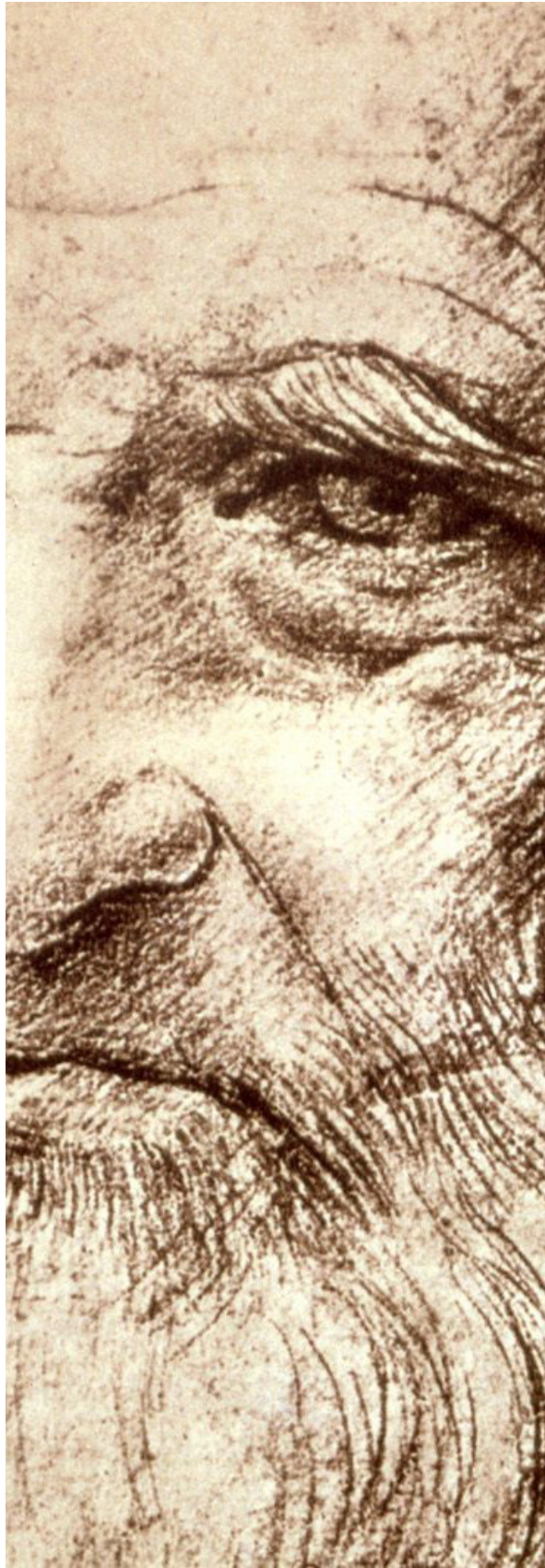
نمایش در آمد و با استقبال فراوانی روبرو شد. هر سال جشنواره‌ای با نام جشنواره «جین آستین» در شهر باث برگزار می‌شود که زمانی آن شهر محل اقامت آستین بود.

جین آستین در ۱۶ دسامبر ۱۷۷۵ در همپشایر، استیونتون متولد شد و در ۱۸ جولای ۱۸۱۷ در اثر بیماری صفرا و مرض روماتیسم از دنیا رفت. او در کلیسای جامع وینچستر به خاک سپرده شد. جین با خواهرش کاساندرای که از او بزرگتر و زیباتر، اما غمگین بود رابطه صمیمانه‌ای داشت و تا آخر عمرش با خواهر مجرد خود زندگی کرد (این دو خواهر هرگز ازدواج نکردند). خانواده آستین از لحاظ مالی در حد متوسطی قرار داشتند برای همین وقتی جین و کاساندرای سال ۱۷۸۵ به مدرسه شبانه روزی رفتند دسامبر سال بعد یعنی ۱۷۸۶ به خانه بازگشتند، زیرا نتوانستند از عهده مخارج تحصیل در آنجا بریبایند؛ بنابراین وی نزد پدر و برادران بزرگترش جیمز و هنری با مطالعه بیش از حد کتاب در منزل تحصیل کرد. جین برای پیشرفت در حرفه نویسندگی به حمایت خانواده اش نیاز داشت، اما آن‌ها مخالف این کار او بودند؛ ولی او پنهانی به کار خود ادامه می‌داد. جین اولین رمان بلند خود را تحت عنوان الینور و ماریان نوشت و هنگامی که آن اثر در سال ۱۸۱۱ چاپ شد، نام آن به عقل و احساس یا همان حس و حساسیت تغییر داده شد. او دومین رمان بلند خود را در سال ۱۷۹۷ زمانی که تنها ۲۱ سال سن داشت تحت عنوان اولین خیال‌ها (تصویرات نخستین) نوشت که بعدها نام آن غرور و تعصب شد. او اواسط ۱۷۹۸ بعد از بازنویسی رمان الینور و ماریان شروع به نوشتن سومین رمان بلند خود با عنوان سوزان — که بعدها کلیسای نورث انگر (کاترین) شد — نمود. چهارمین رمان بلند او با نام منسفیلد پارک که مه ۱۸۱۴ چاپ گردید، مورد بی‌توجهی منتقدین ادبی قرار گرفت؛ اما به موفقیت بسیار بزرگی دست یافت. تمام نسخه‌های آن ظرف شش ماه به فروش رفت و درآمد آستین از این رمان بسیار بیشتر از دیگر رمان هایش شد. پنجمین رمان بلندش را تحت عنوان اما را تقدیم به جرج چهارم (جرج آگوستوس فردریک) کرد. سال ۱۸۱۶ بعد از چاپ کتاب اما شروع به نوشتن رمان جدیدی به نام خانواده الیوت کرد که هنگام چاپ نام و سوسه بر آن گذاشته شد. جین آستین با انتشار کتاب هایش اعتبار یک نویسنده شناخته شده را به دست آورد. او دو رمان دیگر بنام‌های نورث انگر ابی و سوسه را هم نوشت که هر دو پس از مرگ وی در ۱۸۱۸ با تلاش خواهر و برادرش کاساندرای و هری آستین و همکاری موری به چاپ رسیدند. وی کار نگارش اثری دیگر تحت عنوان «ساندیتون» را نیز آغاز کرده بود که متأسفانه عمرش به اتمام آن کفاف نداد.

آناتومی‌های داوینچی

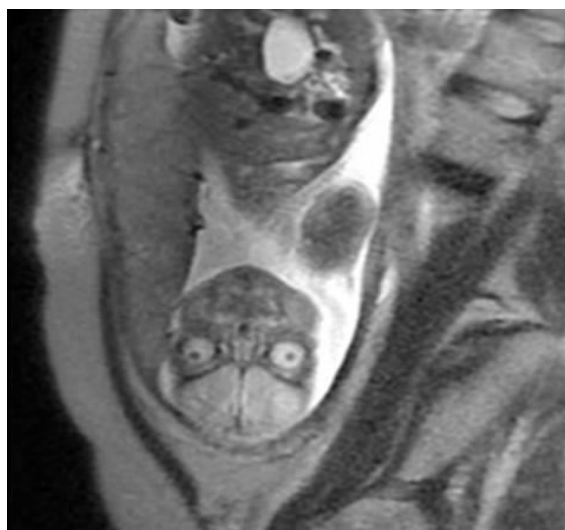
استاد مژگان برکوک رام

داوینچی همیشه به عنوان یکی از بهترین هنرمندان عصر رنسانس مورد ستایش بوده است که بسیار جلوتر از زمان خود کار کرده و قابل تشخیص‌ترین آثار جهان را ارائه کرده است. اما اکنون دانشمندان بنیاد مجموعه سلطنتی انگلیس با انطباق نقاشی‌های این نقاش بزرگ با اسکنهای ام آر آی امروزی توانسته‌اند اعتباری در خور دقت پزشکی شگفت‌انگیزی را که صدها سال جلوتر از هم‌تایان خود بوده به او اعطا کنند. این پروژه که در جشنواره بین‌المللی ادینبورگ رونمایی شد، برای اولین بار این آثار را بطور مستقیم مقایسه کرد و جزئیات ریز ثبت شده توسط این نقاش را به نمایش گذاشت. یکی از این تصاویر که از قلب کشیده شده، بطور شگفت‌انگیزی به نمایش چگونگی عملکرد پمپ خون پرداخته که در آن حرکات خون به طرز جالبی شبیه به تصاویر ویدئویی پزشکی امروزی است. داوینچی همچنین اولین تصویر دقیقی از ستون فقرات را به همراه یک کودک در رحم در جایگاه درست به تصویر کشیده است. این نمایشگاه برپایه

طراحی داوینچی

تصویر رادیولوژی دکتر ریچارد ولینگز

طرح تشریحی A داوینچی بود که وی در آن بیش از ۲۴۰ تصویر ویادداشت را با بیش از ۱۳۰ هزار واژه که با شیوه منحصر بفرد آینه وار نوشتنش را به ثبت رسانده، جمع آوری کرده است.

فضاهای درونی متعلق به دوران ما قبل تاریخ

نویسندگان: میترا ایاز، کارشناس دکوراسیون و زهرا رستمی، مهندس معماری

امروزه ما در دنیایی مدرن و پیشرفته زندگی می‌کنیم و این واقعیت را پذیرفته‌ایم که بخش اعظم اوقاتمان در یک محیط درونی سپری می‌شود، بدین معنی که در یک خانه یا آپارتمان زندگی می‌کنیم، در یک دفتر کار و یا مغازه و یا کارخانه کار می‌کنیم، در مدرسه یا دانشگاه درس می‌خوانیم، در رستوران غذا می‌خوریم، در هتل اقامت می‌کنیم و سرانجام در درون ماشین، اتوبوس، قطار، کشتی و یا هواپیما مسافرت می‌کنیم. بودن ما در محیط بیرونی غالباً امری موقتی و کوتاه مدت بصورت رفتن از یک فضای درونی به یک فضای درونی دیگر است و شاید یک وجه تمایز ما انسانها با سایر مخلوقات در همین پذیرش محیط درونی به‌عنوان مناسب‌ترین محل گذراندن زندگی روزمره مان باشد.

بشر به مدت ۱٫۷ میلیون سال بر روی کره زمین زندگی کرده است، ولی اسناد و مدارک مربوط به وقایع و تحولات گذشته که ما از آن به‌عنوان «تاریخ» یاد می‌کنیم تنها گذشته‌ای شش یا هفت ساله هزار ساله را شامل می‌شوند و لذا ما برای درک وقایع قبل این دوره زمانی ناچار می‌شویم که به حدس و گمانه زنی و یا داستان‌های تخیلی روی می‌آوریم. بنابراین، پاسخ به این سؤال که مثلاً در ابتدا مردم در چه زمان و در کجا آموختند که سرپوش پناهگاهی برای خود فراهم کنند و یا اینکه شکل این قبیل پناهگاه‌ها چگونه بوده‌اند در طول سالیان متمادی مورد بحث و گفتگوی بسیار واقع شده است.

مشخص است که اولین سرپناه‌های ساخته شده یا صرفاً کشف شده مثل غارها از موادی ساخته می‌شده‌اند که کارکردن با آن با دست خالی یا با ابزار ساده آسان بوده است. به انسان لقب «انسان غار نشین» داده شده است، گرچه از لقب‌های اولیه بوده و حتی شواهد بسیاری دال بر زندگی آن‌ها در غارها موجود است؛ ولی قبول اینکه غارها رایج‌ترین محل زندگی مردم آن زمان بوده باشند امری غیر معقول به نظر می‌رسد، زیرا

غارها تنها در بعضی از مناطق و به تعداد محدود موجود بوده‌اند و در ضمن محلی زیبا و راحت برای زندگی نیستند.

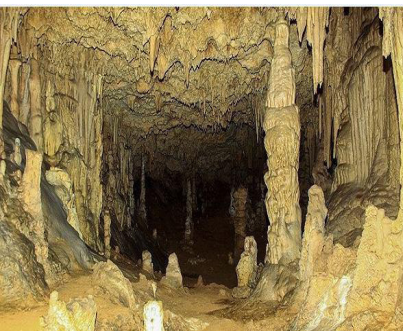
قدیمی ترین نشانه‌های ساخت پناهگاه توسط بشر که تاکنون شناخته شده‌اند آثاری متعلق به منطقه «تراآماتا»

در جنوب فرانسه است که قدمتی بیش از چهارصد هزار سال دارند، و تنها نمونه‌های بسیار کوچک این بقایا نشانگر شکل کلیه‌های ساخته شده از شاخه درختان است؛ اگرچه تعداد کمی از این بقایای تاریخی وجود دارند که فرضیات مربوط به ساختارهای اولیه بشری را تأیید می‌کنند ولی می‌توان با مراجعه به سنت‌های جوامع بدوی علائم و شواهد بیشتری در این زمینه بدست آورد.

راه و روش جوامع بدوی را می‌توان نموداری از روش‌های کهن دانست که به دوران سنگی بازمی‌گردد. اغلب این جوامع برای بقای خود به شکار حیوانات و ماهیگیری روی می‌آوردند و دائماً در حال مهاجرت از نقطه‌ای به نقطه دیگر بودند، لذا سرپناه‌ها و خانه‌هایی برای خود می‌ساختند که به آسانی قابل حمل بود.

مردم قبایل آفریقایی، جزایر پاسیفیک در اقیانوس آرام، مناطق قطبی، و آمریکای شمالی و جنوبی) قبل از حضور اروپائیان (به نحوی زندگی می‌کردند که زندگی آن‌ها در طول چندین نسل تغییر محسوسی نداشته است. دهکده‌های مناطق استوایی آفریقا، ساکنین دشت‌های (صحرا) و مغولستان، بومیان آمریکا (سرخ پوستان)، اسکیموها و ساکنین اولیه استرالیا همه و همه نمونه‌هایی از سبک زندگی بدوی داشته و محل سکونت آن‌ها نشانه‌هایی از چگونگی تغییر و تحول در ساخت پناهگاه توسط بشر را به نمایش می‌گذارند. بعضی از خانه‌های ابتدائی دایره شکل نیستند و شاید دلیل آن استفاده از مواد نواری شکل، تیرهایی چوبی و یا شاخه درختان باشد که به ساخت خانه‌هایی چهارگوش و جعبه مانند منجر می‌شده است.

بسیاری خانه‌های دیگر که توسط بومیان کشورهای آمریکای جنوبی ساخته شده‌اند همگی دارای اشکالی چهارگوش هستند. در منطقه آپولیا در کشور ایتالیا نمونه‌ای از خانه‌های بسیار قدیمی که کماکان در این محل رواج دارند که با استفاده از سنگ‌های خشک صحرای ساخته شده و خانه‌ای تقریباً مربع شکل را به وجود می‌آورد و ساختاری گنبدی شکل در بالای خود دارند. این گنبد با قراردادن حلقه‌های سنگی که به تدریج کوچکتر می‌شوند در روی یکدیگر شکل گرفته و در نهایت با یک قطعه سنگ در بالاترین نقطه پوشانده می‌شود. این قبیل خانه‌ها (ترولی) قدمتی چندین هزار ساله در این منطقه دارند.

جاذبه‌های گردشگری ایران

نیلا وفائیان
کارشناس گردشگری و هتلداری

در ادامه‌ی موضوع تهران‌شناسی و معرفی جاذبه‌های گردشگری این شهر، در این شماره قصد دارم باغ موزه گیاهشناسی (باغ ملی ایران) را معرفی کنم. این باغ که در سال ۱۳۴۷ افتتاح شد جزو بزرگترین باغ موزه‌های جهان محسوب می‌شود. مساحت این باغ حدود ۱۴۵ هکتار می‌باشد و دارای آب و هوای نیمه خشک است. شکل ظاهری باغ بصورت یک میدان و چهار بلوار در چهار جهت آن طراحی شده است. این باغ شامل سه هزار گونه از انواع گیاهان درختچه‌ای، بوته‌ای و درختی می‌باشد. علاوه بر این، در این موزه باغ قطعات تخصصی نظیر: گیاهان دارویی و صنعتی، آربراتوم، گیاهان پیاز دار ایران و باغ میوه ایرانی و همچنین قطعات آموزشی. نمایشی شامل باغ‌های سنگی و صخره‌ای، باغ‌های نمایشی، آبشارها و دریاچه‌ها وجود دارند. همچنین، باغ گیاه‌شناسی به عنوان ذخیره ژنتیکی گیاهان در معرض خطر انقراض مورد استفاده قرار می‌گیرد. تحقیق در زمینه روش‌های تکثیر و پرورش گونه‌های با ارزش از نظر حفاظتی و اقتصادی از موضوعات دیگری است که در باغ‌های گیاهشناسی به آن پرداخته می‌شود.

قطعات عمده در باغ گیاهشناسی ایران به شرح زیر است:

* رویشگاه‌های مهم کشور نظیر: جنگل‌های خزری، زاگرس، البرز و بیابان‌های کشور

- * رویشگاه‌های مهم جهان نظیر: اروپا، آمریکا، آسیا (هیمالیا و چین و ژاپن)
- * قطعات تخصصی نظیر سیستماتیک (رده بندی گیاهی) گیاهان داروئی و صنعتی، آربراتوم
- * گیاهان پیاز دار ایران و باغ میوه ایرانی
- * قطعات آموزشی. نمایشی شامل باغ‌های سنگی و صخره‌ای، باغ‌های نمایشی
- * آبشارها و دریاچه‌ها
- * گلخانه‌های مناطق گرمسیری، مناطق معتدل و سردسیر

نکته جالب توجهی که بازدید از این باغ برای مردم عادی را جذاب می‌کند بازسازی مناطقی چون چین، ژاپن، رشته کوه‌های البرز، زاگرس و... همراه با گیاهان اصلی آن است. به همین دلیل در قسمت‌های مختلف باغ که قدم می‌زنید هر گوشه‌اش شما را به جایی و اقلیمی و گونه گیاهی خاصی می‌برد که در دو دسته نباتات خشک و گیاهان زنده طبقه بندی شده‌اند.

برای بازدید از این مجموعه می‌توانید همه روزه از ساعت ۹ الی ۱۷ به اتوبان تهران - کرج، خروجی پیکانشهر، آزادشهر، بیست متری سرو آزاد، بلوار باغ گیاهشناسی ملی ایران مراجعه کنید. همچنین، مجموعه جمعه‌ها نیز باز است. لازم به ذکر است که هزینه‌ی بازدید از این باغ زیبا برای هر نفر پانزده هزار تومان می‌باشد و برای دانشجویان ۳۰ درصد، برای دانش آموزان ۵۰ درصد و بازنشسته‌ها نیز ۵۰ درصد می‌باشد.

دفن اتومبیل گرانقیمت مرد ثروتمند بعد از مرگش

ترجمه و تنظیم از محمد علی کیهانی

یکی از ثروتمندترین مردان برزیل اعلام کرد که خودروی میلیون دلاری بنتلی خود را که به تازگی خریداری نموده، دفن خواهد کرد. آقای «چیکوینو سکارپا» در این مورد گفته بود که بعد از آنکه مستندی در مورد فرعون‌ها در مصر باستان دیده، می‌خواهد به تقلید از آن‌ها ارزشمندترین دارائی خود را دفن کند تا در زندگی بعد از مرگ بتواند از آن استفاده کند. در مدت یک هفته تا زمانی که برای تدفین خودرو اعلام شده بود، نظرات منفی بسیاری برای وی ارسال شد، بسیاری این کار را احمقانه خوانده بودند و معتقد بودند که حداقل با بخشیدن خودرو، او می‌تواند بیشتر به زندگی بعدی خود کمک کند. او صدها خبرنگار و عکاس را به خانه خود در شهر سائوپائولو دعوت کرده بود تا شاهد مراسم تدفین باشند. ابتدا خودرو به داخل گودال برده شد و آقای اسکارپا بر سر مزار خودروی خود ایستاده بود، اما قبل از اینکه اولین تله خاک روی خودرو ریخته شود؛ وی دستور توقف را داد و گفت: «من دیوانه نیستم، البته که خودروی خود را دفن نخواهم کرد.» آقای اسکارپا پرده از رازش برداشت و گفت که در واقع این کار را به مناسبت هفته اهداء عضو در برزیل انجام داده است تا توجه و آگاهی مردم را نسبت به این مسئله افزایش دهد. آقای اسکارپا ادامه داد که بسیاری به دلیل اینکه من می‌خواستم خودروی خود را دفن کنم، در مورد قضاوت بد کردند؛ اما اکثر مردم چیزی

بسیار با ارزش تر از خودروی من را دفن می‌کنند. آن‌ها قلب‌ها، کلیه‌ها، جگرها، شش‌ها و چشم‌ها را به خاک می‌سپارند. حال آنکه بسیاری از مردم نیازمند اهداء عضو هستند. دفن شدن با ارگان‌های سالمی که می‌توانند جان بسیاری را نجات دهند. **هیچ ثروتی هر چقدر هم زیاد، ارزشمندتر از یک ارگان بدن نیست، زیرا هیچ چیز ارزشمندتر از زندگی نیست.**

بهار

نکیسا رجائی خراسانی، شاعر هفت ساله

یک روز شادی در آسمان موج می زند
گرد پری ها در آسمان پخش می شود
بوی خوش بهار می آید
رنگین کمان نمایان می شود و از آسمان قلب دوستی می بارد

خانه تکانی دلها

محمد علیزاده ثانی

بارانی بهاری شهرمان را میهمان کرد و نوید بیداری شد برای درختان که کم کم از خوابی گران برخیزند. تکانی به خود دهند، نو شوند و نو کنند زمین را. حال نوبت ماست، خانه تکانی، خرید لباس، لوازم منزل و ماهی عید زیباست و شادی بخش؛ اما کمی هم سراغ دلها برویم. شاید کمی زنگار گرفته باشند. شاید آلودگی شهر لایه نازکی از تیرگی را ناخواسته بر روی دلمان هوار کرده که ما بی خبریم. باور کنیم نگرانی هست. غم هست. اندوه شاید ماندنی باشد اما می شود به تأخیر انداختنش. بیائید تکانی به دلهایمان بدهیم و آنچه را برای خود نیک می خواهیم برای همگان آرزو کنیم.

افشین یداللهی

رازی که میانِ ماست
شعرهایی ست
که هیچ‌گاه به ذهنمان خطور نکرد
اما
سرودیمشان
کودکی ست
که نطفه‌اش بسته نشد
اما
به دنیا آمد
حرف‌هایی ست
که همه از ما می‌دانند
جز من و تو
رازی که میانِ ماست
قلبی ست
که از ابتدای عشق
ایستاده تپید ...

